

KP

K Y R K P R E S S E N

TORSDAG 2 JANUARI. NR 1/2020

När redaktören
hamnade
på löpsedeln

Sidan 10

Biskopen
var lite rädd
när KP föddes

Sidan 8

K Y R K P R E S S E N

50

1970 – 2020

Jubileums-
nummer!

LEDAREN: Behövs Kyrkpressen
ännu år 2020? Sidan 6

AUDAS-KASS: Uppsnappade livs-
visdomar på en tågresä Sidan 3

Lönetillägg väcker
känslor i kyrkan Sidan 4

Heidi Juslin-Sandin kallar sig en förvaltningsmänniska, som gillar processer och strategier, tycker om att grunna på saker och försöka hitta den bästa lösningen.

BESTÄMDE SIG ATT

Hon hade inte verktyg att sälla bland de andliga budskap som mötte henne utan splittrades och föll. Hon tog avstånd från kyrka och bönegrupper och tog en paus med Gud. Nu har Heidi Juslin-Sandin gett upp bortförklaringarna och pluggar för att kunna bli präst.

TEXT OCH FOTO: **EMELIE WIKBLAD**

Heidi Juslin-Sandin är med i stiftsfullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige i Esbo och har tolv år i församlingsrådet i ryggsäcken. Hon har ingen kyrklig familjebakgrund, snarare tvärtom.

– Vi har aldrig gått i kyrkan i min familj när jag var barn, sånt hände inte. Jag har släktingar som lämnat kyrkan redan för länge sedan.

Via miniorklubben kom hon i kontakt med församlingen och fick för första gången ett intresse för kristendom och livsåskådning. I ungdomsverksamheten hittade hon ett sammanhang där hon trivdes

och fick känna sig behövd.

När hon började studera teologi i Åbo var tanken och drömmen att hon skulle bli lärare. Men efter ett par månader av pedagogikkurser konstaterade hon: skolan är inte för mig.

Att komma till Åbo var att bli uppryckt med rötterna, ur det trygga liv hon alltid levtt, nätverket hon alltid haft omkring sig.

– Det fanns många olika kristna strömningar, vis-a-vis mer högljudda än andra. Vissa hade mer krafter att marknadsföra sig själva, verkade mer intressanta, coolare. Och jag var ganska fördomsfri.

Hon följde med de människor hon lärt känna och

var med i många olika gemenskaper. De var något annat än det hon var van med från det traditionella lutherska ungdomsarbetet. Det fanns såväl framgångsteologiska tendenser – Livets Ord var stort vid den här tiden – som bibeltrogen väckelsekristendom som målade världen i svart och vitt.

Själv var hon också väldigt svartvit, och fick senare fått omvärdera en del; till exempel började hon studera teologi absolut förvissad om att kvinnor inte skulle vara präster. Idag tänker hon att hon måste ha varit en lite odräglig person.

– Det som sedan hände är en av de mörka fläckarna i mitt liv. Jag svalde mycket av det som sades – budskap som egentligen var lite motsägelsefulla – utan att ha ett kritiskt avstånd till hur det påverkade mig. Och så började jag må väldigt dåligt.

Hon kan inte säga ”där och då hände det”, det var något som byggdes upp över tid.

– Jag tror inte att någon gick in för att tala eller predika med tanken att skada någon. Men de hade inte heller tänkt på vad det kan föra med sig när tron blir väldigt svartvit, när man slutar vara mänsklig människa och allt blir väldigt andligt.

VÅGA

»Jag kan rekonstruera ganska mycket av mitt liv under den här tiden, men på riktigt kommer jag inte ihåg särskilt mycket.»

Hon föll i en djup grop. I mer än två år var hon nere på botten, i sin ångest.

– Jag kan rekonstruera ganska mycket av mitt liv under den här tiden, men på riktigt kommer jag inte ihåg särskilt mycket.

Hon skötte studierna och jobbade. Hon kommer inte ihåg att människorna runt omkring henne skulle ha reagerat på att något var fel. En försvarsmekanism var att dra sig undan från allt som hette kyrka, gudstjänst, bönegrupper.

– Skulle jag använda mig av min tonårings ord så hade Gud och jag en paus.

Att avsluta teologistudierna hade hon ändå inte

PROFILER Heidi Juslin-Sandin

Uppvuxen i Helsingfors och Esbo. **Arbetar** som programchef på Röda Korset. **Studerar** för att kunna bli präst.

en tanke på. Och med lite perspektiv kan hon se att studierna snarast var terapeutiska. Hon fick ställa de kritiska frågorna i en miljö där alla ställer kritiska frågor, där det är tillåtet och uppmuntras.

Studentkåren blev också en räddning. Med människor som saknade kyrkliga kopplingar fick hon prata om helt andra saker och igen jobba för andra människor, med viktiga frågor som boende och studerandes mentala hälsa.

– Det blev ett ställe där jag fick sopa ihop skärvarna. Framför allt hjälpte det mig att småningom börja se nyanser och färger i livet. Den väldigt fyrkantiga och svartvita person som jag hade blivit formades om.

Hebreiska på handbollsläktaren

Mycket vatten har runnit i Aura å sedan hösten 1993 när hon första gången steg genom Teologiska fakultetens dörr. 2019 var det dags igen.

– Någonstans har det nog alltid funnits en kallelse, trots att jag varit väldigt bra på att bortförklara den.

Till exempel: ”Jag kan inte bli präst för att jag inte kan sjunga.”

Diskussionen kring kvinnliga prästers vara eller icke vara påverkade henne också. Hon var ordförande för teologiska studentföreningen när det gått tio år sedan de första kvinnorna prästvigdes – när det var helt okej att ifrågasätta kvinnors prästerskap. Heidi såg till Sverige och sa: vi borde ha det som där, den som inte samarbetar med alla kan inte bli präst.

– Jag fick en hel del skit för det uttalandet. Då kände jag: okej, om ni inte vill ha mig, var utan då.

Men de senaste åren har frågan har ställts henne och hon har ställt den till sig själv: Ska du inte bli präst? Ifjol bestämde hon sig att våga.

– Det fina är att jag inte är behörig med den teologiexamen jag har. Jag måste studera lite till. Jag får prova det här kortet. Vill jag tillräckligt? Efter det är det inte i mina händer: Vad vill stiftet, vad vill kyrkan, finns det plats?

Hon har fått märka att det går att lära sig läsa hebreiska också som 45-åring med jobb och familj – även om det inte är lätt.

– Att närma sig bibeltexterna från det här hållet, med den livserfarenhet jag har, gör att saker öppnar sig på ett helt annat sätt. Du kan göra kopplingar som du aldrig kunde göra när du var nitton.

Studierna kräver en del av familjen – barnen har lärt sig att vara tysta när mamma sitter vid köksbordet och studerar – men leder också till intressanta möten i vardagen.

– Senast igår har jag suttit med min hebreiskaläxa på en handbollsläktare. Och då blir det ju intressanta diskussioner. Folk kommer förbi och frågar: Vad gör du? Och så får man prata om någonting oväntat.

Vad betyder tron för dig idag?

– Tron är en del av den mark som jag står på. Men den är också det som är utöver det konkreta, det som når till himlen.

Tron är en visshet som inte går att bevisa, och som hon har insett är viktig för att kunna förstå dem som tror på andra sätt.

– Det har jag lärt mig av kolleger och frivilliga som har en annan religion. Jag märker att jag har lättare att förstå för att jag själv är troende.

INKAST

**AMANDA
AUDAS-KASS**

Dallriga överarmar

JAG HAR en last.

Nej, jag har faktiskt många. För många. Men jag har en som jag vill berätta om nu: jag älskar att tjuvlyssna på människor som åker tåg samtidigt som jag. För en tid sedan satt två unga kvinnor någon rad bakom mig och de borde ha fått betalt för min sittplats. Att lyssna på dem var underhållning som slår det mesta jag annars betalar för. De berättade så frimodigt och roligt om ett liv som kändes så enormt långt från mitt eget.

Någonstans mellan Parkano och Tammerfors berättade en av dem med enormt allvar om en grej hon hade läst på nätet.

– Det är viktigt att man börjar varje dag med att bädda sin säng, för då känner man att man har utträttat något redan från början av dagen och det kommer att sätta tonen för hela resten av dagen.

Den andra bara gapade. Det här var – enligt egen utsago – det djupaste och viktigaste hon hade hört på länge. Nu skulle hon börja bädda sängen. Det här skulle förändra allt!

»Att i år fila mer på vårt inre än vårt yttre kan förändra allt.«

ALDRIG NÅGONSIN har mänskligheten lika stora drömmar och lika enkla lösningar som i början av januari. Nu ska vi förändra allt! Nyårsloftenas nyårsloften är enligt en amerikansk studie att gå ner i vikt, sluta röka och motionera regelbundet. Inget ont med det, men nog kan vi väl både bättre och mer än så? Inte minst med tanke på att många vill gå ner i vikt och träna mer för att vara snyggare snarare än för att vara friskare. Inget ont med det heller, men är det faktiskt vårt yttre som mest akut behöver bli bättre?

I den bästa av världar skulle det förstås vara det. Vi skulle så här inför ett nytt år konstatera att vi redan är så kärleksfulla och generösa och osjälviska att vår fulaste egenskap faktiskt är dallriga överarmar. I den verkliga av världar tror jag att de flesta av oss har en hel del mindre vackert på insidan att jobba med och att det jobbet kunde göra betydligt större skillnad för världen än fler timmar på gymmet.

Men att jobba på insidan kräver också betydligt större insatser än att springa halvmaraton. Det kräver bristvarorna tålamod, tid och mod. Det kräver att vi vågar möta vår egen bristfällighet och inte väja undan. Det kräver att vi lägger oss själva och vårt eget åt sidan till förmån för den nästa som inte alltid är så lätt att älska.

Men det kan på riktigt förändra allt.

Att bädda sängen varje morgon kan förändra lite. Att i år fila mer på vårt inre än vårt yttre kan förändra allt.

Amanda Audas-Kass är modersmålslärare och för tillfället finlandssvensk läsambassadör.

Kyrkpressen fräschade upp sin webbsida

Kyrkpressens webbsida har genomgått en liten ansiktslyftning.

– Vi ville förnya vår webb lite, så att den går ihop med tidningens nya grafiska utseende, säger webbredaktör **Christa Mickelsson**.

– Vi har nya fontter och nya färger.

Christa Mickelsson.

Nu när papperstidningen utkommer bara varannan vecka vill redaktionen satsa lite mer på webbsidan.

– Vi har en del material som enbart finns på webben, eller går i kortversion i tidningen, säger Mickelsson.

SOFIA TORVALDS

De fem mest lästa webbartiklarna på kyrkpressen.fi år 2019

1. "Jag måste vara den förändring jag vill se" – en intervju med Åbo svenska församlings kyrkoherde Mia Bäck. I intervjun berättar hon att hon är gift med Anna och ibland måste gå in i sammanhang där det finns människor som tycker att hennes familj är "avskyvärd".

2. "Biskopen och domkapitlet utreder insändare av Kristinestadskaplan" – biskop Björn Vikström kommenterar kaplan Markus Engströms Facebook-kommentar om homosexualitet.

3. "Itohan och hennes fyraåriga son utvisas efter fem år i Finland" – en artikel om Itohan Okundaye, ett människohandelsoffer som fått avslag på sin asylansökan. Senare kunde Kyrkpressen rapportera att hon trots allt fick stanna i Finland.

4. "Då framtiden inte finns" – ett reportage om familjen Holmgård, vars son Oliver lider av sjukdomen INCL.

5. "Bo-Göran Åstrand ny biskop i Borgå stift" – den första rapporten om hur det gick i biskopsvalet.

Första kvinnliga kontraktsprosten i Pedersöre

Domkapitlet har utnämnt kyrkoherden i Nykarleby församling **Mia Anderssén-Löf** till kontraktsprost i Pedersöre prosteri. Kyrkoherden i Malax församling **Tomi Tornberg** utnämndes till kontraktsprost i Korsholms prosteri.

Biskop **Bo-Göran Åstrand** säger att stiftet behöver fler kvinnor på ledande poster.

– När kvinnor och män står sida vid sida, också i ledande uppdrag, är kyrkan hel och trovärdig. Därför vill jag målmedvetet arbeta för att flera kvinnor ska kunna stiga till bland annat som kyrkoherdar och kontraktsprostar. För mig är ett kollegialt sätt att leda viktigt och jag vill att det ska finnas såväl kvinnor som män i den viktiga grupp som kontraktsprostarna utgör.

SOFIA TORVALDS

Nytt system kan

I år ska församlingarna gå in för ett prestationstillägg, som innebär att duktiga anställda belönas med ett lönetillägg. Systemet väcker kritik och oro i församlingarna.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

I kyrkans nya tjänste- och kollektivavtal har man kommit överens om att ta i bruk ett lönetillägg som baserar sig på arbetstagarens arbetsprestation. Det här så kallade prestationstillägget har väckt huvudbry och bekymmer i församlingarna.

– Vi är inte förtjusta. För mig är det oklart vem som drivit på det här systemet. Det finns ingen entusiasm för det, varken på arbetsgivar- eller arbetstagarhåll, säger domprosten **Mats Lindgård** i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

– Problemet är att de summer det handlar om är ganska små. Samtidigt innebär systemet väldigt mycket mer jobb för förmännen, men också för de anställda. Det finns också en uppenbar risk för att det leder till missämja, säger Lindgård.

Han säger att de i Borgå kyrkliga samfällig-

het jobbat med systemet under år 2019, men att de insåg att de inte hann få systemet så rättvist och genomskinligt att det skulle ha varit meningsfullt att gå in för det fullt ut redan nu.

– Så år 2020 delar vi summan jämnt mellan alla anställda, och nästa år gör vi ett seriöst nytt försök.

De anställda känner ett kall

Tanken med det nya systemet är att 1,1 procent av arbetsplatsens totala grundlönebelopp betalas ut till sådana anställda som arbetsgivaren anser gjort speciellt bra ifrån sig. I en arbetskommission ska arbetsgivarens och arbetstagarrepresentanter tillsammans komma överens om vilka bedömningskriterier som används när arbetsgivaren bestämmer vem som ska få tillägget.

I Helsingfors kyrkliga samfällighet har det nya systemet tagits i bruk. Det väcker blandade känslor hos kyrkoherdarna.

– Jag skulle gärna ha delat jämnt, för vi har jättebra medarbetare. Men kyrkan i Helsingfors bestämde att vi måste gå in för att välja ut ungefär 20 procent av arbetstagarerna för tillägget, säger **Daniel Björk**, kyrkoherde i Petrus församling.

Förmännen bedömer arbetstagarernas prestationer på två områden: arbetsprestation och växelverkan. De delas sedan in i ytterligare underkategorier. Arbetstagarerna bedöms an-

Tillägget kan, beroende på lön, innebära omkring 100 euro till i månadslön för dem som fått det.
FOTO: UNSPLASH/CHRISTIAN DUBOVAN

leda till missämja

tingen motsvara förväntningarna, underskrifta förväntningarna eller överstiga förväntningarna.

– För att få tillägget måste man ha överträffat förväntningarna på minst fyra av sex punkter, säger Björk.

– Jag har sagt till min personal att vi har höga förväntningar och höga krav. Och vi har egentligen bara krävande arbetsuppgifter. Så om jag lägger bedömningen på ”motsvarar förväntningarna” så är det en enastående prestation.

Han anser att systemet är besvärligt att tillämpa i församlingsmiljö. Nästan alla som jobbar i församling känner ett kall.

– De anställda jobbar inte i församling av ekonomiska skäl, och därför fungerar det också dåligt att belöna ekonomiskt.

Dessutom är det svårt att jämföra anställda med varandra. Hur jämför man en kanslist med en kyrkomusiker eller diakoniarbetare?

– Om jag ska lyfta fram något positivt så är det att de kriterier som kyrkan i Helsingfors satt upp ändå är rätt bra. De handlar till exempel om hur man bygger upp ett gott arbetsklimate. Det har uppmuntrat mig att föra utvecklingssamtal mer målmedvetet och ge-

nomtänkt, och lyfta fram bra saker som de anställda gör, säger Björk.

Juridiskt hållbart att dela jämnt

Vid domkapitlet i Borgå stift anser man att prestationstillägget kan fördelas jämnt mellan de anställda. Juridiskt är det en hållbar lösning, säger domkapitlets lagfarne assessor **Lars-Eric Henricson**.

Om en olycklig kyrkoherde ringer dig och frågar hur hen ska göra, då säger du alltså att det är okej att fördela summan jämnt på hela personalen?

– Ja, så kan man göra, om alla presterar ungefär lika bra. Att man ska välja ut en del för tillägget är bara en rekommendation.

Han säger att det skapar onödig avundsjuke på arbetsplatsen att belöna en del och inte andra – när det dessutom rör sig om ganska små summor.

– På en liten arbetsplats är det omöjligt att hålla hemligt, det kommer fram i något skede, trots att arbetsgivaren givetvis inte gör besluten offentliga.

Han påpekar att det inte heller finns några ekonomiska parametrar i församlingsarbetet som skulle säga att resultatet blivit bättre beroende på en arbetstagares prestation.

– Systemet är ganska missanpassat till vårt sätt att jobba.

Förändringar i nya Kronoby församling

Den nya församlingen i Kronoby står inför flera förändringar när verksamheten inleds.

TEXT OCH ARKIVFOTO: **JOHAN SANDBERG**

Det nya kyrkorådet som fullmäktige väljer den 14 januari har flera viktiga frågor att ta ställning till. Några av dem är om Terjärv ska få bli kapellförsamling och om Kronoby och Nedervetil ska bli distrikt eller områden. Rådet får också avgöra om de ska riva upp organisationskommissionen beslut att sluta prenumerera på Kyrkpressen till Kronobyborna.

För Nedervetilborna är en stor förändring att man står utan församlingshem. Det ska rivas och byggas upp på nytt. För det lånar församlingen 1,8 miljoner euro.

– Det blir en liten utmaning att hitta plats för minnesstunderna. För kansliet hyr vi ett egna hem i närheten, säger **Anders Store**.

Året börjar i alla fall festligt med att biskopen installerar Anders Store till kyrkoherde i Kronoby kyrka den 5 januari. Samtidigt välsignas också de anställda till sina tjänster. **Timo Saitajoki** blir kaplan med ansvar för Terjärv, **Niklas Wallis** till kaplan för Kronoby och **Ville Kavilo** församlingspastor.

– Den nya församlingen innebär nya gudstjänsttider. Förutom den vanliga klockan 10 hålls gudstjänster också klockan 13 och 18. Ibland kommer präst och kantor att ha två gudstjänster samma söndag, säger Store.

Kronoby församling är så tillvida i en bättre position än Agricola församling, då båda prästerna med kyrkoherdelön går i pension inom nästa år: Saitajoki i vår och Store senare i höst.

– Tjänsterna lediganslås i sinom tid. Men vi har inte bestämt om vi ska ha någon församlingspastor i framtiden.

Har det varit svårt att enas i organisationskommissionen?

– Höstens arbete har gått mycket bra. Vi har hittat gemensamma lösningar utan att egentligen rösta om något. Vi har i samförstånd gått helhjärtat in för en församling och försökt göra det bästa av situationen. Vi anställda har planerat en hel del saker för våren och samarbetet har fungerat väldigt bra.

Vid nyåret minskar församlingarna i stiftet med fyra. Också de tre församlingarna i Pedersöre kommun har bildat en gemensam församling. Mer om den på Pedersöres lokala sidor i denna tidning.

Niklas Wallis och Timo Saitajoki är kaplaner i nya Kronoby församling och Anders Store kyrkoherde.

»Jag skulle gärna ha delat jämnt.«

LEDARE

En 50-åring som behövs

Ett halvt sekel har gått sedan första numret av Kyrkpressen landade i postlådorna. När man läser intervjuerna med Bjarne Boije och Kurt Cederberg på de följande sidorna kan man inte annat än imponeras av det konststycke pionjerna lyckades med. Att så snabbt – på bara två år – lyckas få nästan alla församlingar i Borgå stift med på tåget krävde både tro och en vilja att jobba hårt. Men det faktum att tidningen fortfarande finns kvar efter 50 år visar också att det inte heller var något fel på grundidén.

I det första numret av Kyrkpressen motiverar några kyrkoherdar orsakerna till att deras församlingar valt att börja prenumerera på Kyrkpressen åt sina medlemmar. Många av argumenten känns bekanta och relevanta ännu idag:

”Ett effektivt sätt att göra hembesök i varje hem.”

Karl-Erik Borg, Kaskö

”Erbjudandet om Kyrkpressen är lösningen på ett svårlöst problem i vår församling. Vi har länge sökt ett kontaktorgan för våra församlingsmedlemmar och nu fick vi chansen till en regelbunden kontakt genom tidningen.”

Kaj Leander, Helsing (Vanda).

”Vi vill genom tidningen skapa en större kontakt inom församlingen och en större kontakt mellan vår församling och stiftet som helhet.”

Erik Dahla, Dragsfjärd

”Församlingens anställda har ingen möjlighet att få personlig kontakt med alla församlingsbor. Kyrkpressen kan vara kontaktpunkt.”

Erik Lindqvist, Pargas

Huvudredaktören Bror Borgars kommentar i det första numret kan säkert de flesta skriva under på: ”En av kyrkans största svårigheter just nu är att upprätthålla kontakten med församlingarnas medlemmar. Ofta brukar det framhållas att mer än 90 procent av landets befolkning hör till Finlandsevangelisk-lutherska kyrka. Men vi vet samtidigt att det är en ytterst ringa del av dessa som besöker gudstjänster-

Min främsta kontaktkanal till församlingen är:

NICKLAS STORBJÖRK

na och andra samlingar som ordnas i respektive församling.”

DET HÄR VAR NÅGRA orsaker till att man för 50 år sedan startade Kyrkpressen. Men även om utmaningarna för kyrkan i beskrivningarna här ovan fortfarande känns aktuella är det mycket som hänt på 50 år, inte minst gällande den tekniska utvecklingen. Någon kanske ställer sig frågan ifall det behövs en pappers-tidning överhuvudtaget. I papperstidningsdödens tidevarv kunde kanske en digital utgåva ersätta papperstidningen och på så vis spara pengar åt församlingarna? Och fungerar Kyrkpressen som koncept fortfarande, är det värt den ekonomiska satsning den innebär för församlingarna att prenumerera på tidningen åt sina medlemmar?

DEN FÖRSTA FRÅGAN är om Kyrkpressen kunde fungera som e-tidning i stället för papperstidning. Säkert skulle många av de kyrkligt aktiva hitta tidningen också i digitalt format. Men för den breda massan skulle tröskeln att börja klicka fram den i dator, telefon eller padda med all sannolikhet bli för hög. I lättillgänglighet är papperstidningen fortfarande oöverträffad. Tröskeln att börja läsa tidningen när den dimper ner i brevkastet eller i postlådan är minimalt låg. Med tanke på att fler än någonsin har en ”Ej reklam”-skylt vid brevkastet, samtidigt som färre än någonsin prenumererar på en papperstidning, är Kyrkpressen som valuta egentligen starkare än någonsin.

DEN ANDRA FRÅGAN är hur bra genomslag Kyrkpressen har idag. Det kan säkert mätas på olika sätt, men häromveckan lyfte en förtroendevald vid ett kyrkofullmäktigemöte i en församling i de norra regionerna av stiftet fram frågan på ett intressant sätt. Han hade haft med sig en färdigläst Kyrkpress för att

»Ett effektivt sätt för församlingen att göra hembesök i varje hem.«

använda den som stövelinlägg under älgjakten. När han drog fram tidningen passade han på att fråga hur många av jaktlagets medlemmar som läst tidningen. Av 28 medlemmar var det bara tre som inte hade läst den.

Resultatet av hans snabbenkät motsvarar också resultaten i den telefonenkät som gjordes våren 2018. I enkäten deltog människor runt om i Svenskfinland som var bosatta på områden där församlingen prenumererar på Kyrkpressen. Första frågan i enkäten presenteras i diagrammet här ovan. Utöver den frågan visade enkäten också – i likhet med ”älgjaktlagsenkäten” – att Kyrkpressen är en väldigt läst tidning. Myten att Kyrkpressen för de flesta går direkt i pappersinsamlingen håller helt enkelt inte streck.

OMMAN försöker sig på konsstycket att blicka framåt: vilka är de största hoten mot och utmaningarna för den nyblivna 50-åringen? Svaret på den frågan är utan tvekan de ekonomiska utmaningar som vissa församlingar står inför och som allt fler kommer att ställas inför under de kommande åren. När man tvingas till inbesparingar är beslutet att slopa Kyrkpressen – om inte lätt – så i alla fall ett mindre tungt beslut än att tvingas skära i tjänster eller, ännu värre, anställda.

Men de argument som Karl-Erik Borg och de andra kyrkoherdarna lyfte fram år 1970 håller också år 2020. Kyrkpressen är ett effektivt sätt för församlingen att göra besök i varje hem varannan vecka. En årsprenumeration för en församlingsmedlem kostar år 2020 17,30 euro. I många hushåll finns det dessutom två vuxna församlingsmedlemmar, vilket gör att man som räkneexempel kan halvera prenumerationspriset. Då landar man på 8,65 euro per person. Det motsvarar några procent av vad en genomsnittlig vuxen medlem i en församling betalar i kyrkoskatt, och kan då också vägas mot det faktum att 54 procent av medlemmarna säger att tidningen är deras främsta kontaktkanal till församlingen.

Med tanke på 50-åringens framtid kan man bara hoppas att församlingarna i Borgå stift har detta i färskt minne när budgetbesluten fattas.

Han tog flyget varje måndagsmorgon

Varje måndag tog han morgonflyget från Kro-noby till Helsingfors och var på Kyrkpressens redaktion ungefär samtidigt som kollegerna. På onsdagen flög han tillbaka till Jakobstad.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Att kalla **Kurt Cederberg** för Kyrkpressens flygande reporter är därför inte helt långsökt.

– Det fanns inga andra sätt att jobba på den tiden, vi hade ju inga tekniska hjälpmedel, säger han.

Cederberg var Kyrkpressens Österbottenredaktör från 1971 till 1975. Tidigare var han var redaktör för Människovännen, tidningen som gav plats för Kyrkpressen i Österbotten.

Kurt Cederberg var Kyrkpressens första Österbottenredaktör. FOTO:ARKIV/LINNEA EKSTRAND

– Människovännen var en tidning som gick över församlingsgränserna i Österbotten.

Namnet Människovännen levde kvar flera årefteråt som Kyrkans Ungdomstidning. Idag heter den tidningen Kummin.

– I Helsingfors deltog jag i det redaktionella arbetet och ibland var jag med om ombrytningen av tidningen på tryckeriet i Borgå. Innan jag åter-

vände till Jakobstad på onsdag planerade vi nästa nummer. Resten av veckan arbetade jag med de intervjuer och uppdrag jag fått. Tyngdpunkten på mitt arbete låg ju i Österbotten.

Materialet han producerat i Österbotten tog han vanligtvis med sig till Helsingfors.

– Ifall jag hade materialet färdigt tidigt sände jag den per post till redaktionen så de skulle få det tidigare.

Under sina dagar i Helsingfors övernattade Cederberg i anslutning till redaktionen. Också den tiden tog den teologiestuderande småbarnspappan vara på.

– Det var lugnt och tyst på redaktionen på kvällarna så jag utnyttjade tiden till mina studier. Familjen var ju hemma i Jakobstad.

Förutom Cederberg jobbade då huvudredaktören, en fotograf och ytterligare en journalist på tidningen.

– Rabbe Forsman var chefredaktör, men både Bror Borgar och Bjarne Boi-

» Det var lugnt och tyst på redaktionen på kvällarna.«

je fanns med i bilden. Med Boije diskuterade vi ibland större satsningar som resor.

Gjorde du några minnesvärda resor?
– Nej, resorna mellan Jakobstad och Helsingfors räckte för mig.

Kurt Cederberg lämnade Kyrkpressen 1975 då han blev lärare på ungdomsledarutbildningen på Lärkkulla Folkakademi och då följde hela familjen med till Karis.

– Under tiden i Lärkkulla blev jag prästvigd och verkade samtidigt som ex officio adjunkt i Karis mellan 1976 och 1978.

1978 blev Cederberg rektor för Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby och 1984 kyrkoherde i Pedersöre.

”Jag läste den för att den kom i postlådan”

Ebba Laxell har läst Kyrkpressen sedan hon började läsa. Hon uppskattar känslan och varaktigheten i en papperstidning.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

Så länge som **Ebba Laxell** kan minnas har tidningen som år 1970 blev Kyrkpressen funnits i hennes hem.

– Tidningar och böcker har alltid haft en given och viktig plats i mitt hem. Jag läste den för att den kom i postlådan helt enkelt.

Kyrkpressen fortsatt intressera också när hon blev lite äldre.

– På 70- och 80-talet när jag var ung vuxen var vi ganska alerta på hur det fungerade i samhället. Tidningen var också en kyrkans syn som kom till hemmen – det var där du såg vad kyrkan tyckte och tänkte. Så jag tror nog att unga människor läste den då.

Idag är det kanske inte papperstidningar som ligger till grund för ungas diskussioner, tror Ebba Laxell – som ungdomsarbetsledare har hon jobbat med unga i flera församlingar, senast i Hangö. Unga människor håller sig informerade om det som händer via andra kanaler.

Debatten i tidningsspalterna tycker hon blivit lamare och mindre reflekterande än den var förr, kanske influerad

av det snabba tempot i digitala forum.

– Det har inte varit så stor debattglädje nu, det var nog ganska livliga diskussioner då på 80- och 90-talet.

En sida tidningspapper från 1993

Själv har hon också blivit intervjuad i Kyrkpressen och har lyckats gräva fram urklippet 26 år och flera flyttar senare.

– Jag var fascinerad över att se att jag sparat en sida tidningspapper från 1993.

Artikeln är från när hon jobbade som postutdelare på Kimitoön, där hennes man var kyrkoherde.

– Tydligt var det lite speciellt att en

» När det har skett debatter i människan och hon har förändrats – det tycker jag skulle vara viktigt att skriva om.«

prästfru körde post. Så Rolf [af Hällström] kom ut till Dragsfjärd och var hos mig en dag och tittade hur jag jobbade.

Hon minns att hon fick en del respons på artikeln: ”Det där är nu riktigt du det.” Själv tycker hon att tonen i den berättelse redaktören vävt samman är fin, även om det finns saker i den som inte riktigt stämmer överens.

– Jag står nog för den unika människan fortfarande, säger hon och hänvisar till artikelns rubrik. Vi är faktiskt tänkta att bli något riktigt eget och unikt.

Ebba Laxell hör till dem som uppskattar prasslet av en papperstidning och tycker det är tråkigt när tidningen utkommer mera sällan i den formen.

– Jag läser gärna texter där människor vill berätta vad de brinner för och tror på. Inte bara ”andlig” tro utan överlag vad de tänker. Berättelser om människor som har levt på riktigt. När det har skett debatter i människan och hon har förändrats – det tycker jag skulle vara viktigt att skriva om.

Hon uppskattar också texter som lyckas förankra bibelberättelser här och nu.

– Det är en svår sak, men jag läser det gärna. Jag tror det finns kloka människor som kan uttrycka sånt i text.

Hon hoppas att tidningen hon läst så länge fortsätter med lust att debattera och ge hopp för människor.

– Fortsätt orka vara modig, uppmanar hon tidningen.

Två BB:n födde KP för 50 år sedan

Biskopen var tveksam, men han ville inte vara den som hindrade att Kyrkpressen startade. Om Borgar tar ansvar för innehållet och Boije för ekonomin så måste vi försöka, sade biskopen. Så blev det.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

»Kyrkpressen fanns och blev till för församlingarna.«

– Vi var fem, sex personer som började prata om tidningen. Det fanns ett behov av en för-
enande länk inom stiftet.

Kyrkpressens föregångare Församlingsbladet gick bara till de anställda och hade en upplaga på 6 500.

– Innan Kyrkpressen startade hade vi fun-
derat och pratat mycket, också med biskop-
en. Hur skulle vi gå till Församlingsförbun-
dets femton styrelsemedlemmar och säga att
vi vill ta bort tidningen och börja med en ny?
Men vi var starkt på gång och ville ha en bätt-
re och större tidning än Församlingsbladet.

Ett avgörande stöd för Kyrkpressen gav Mar-
ga Ahlqvist, Helsingforsförsamlingarnas in-
formationschef. Hon lovade att alla stadens
dåvarande sju svenska församlingarna kom-
mer med.

– Det löftet tog vi vara på. Vi var övertyga-
de om att det kommer att gå.

Var ni oroliga?

– När vi fick löfte om att Helsingfors kom-
mer med vågade vi tro på att det ska lyckas.
Helsingfors gav oss kanske 30 000 prenu-
meranter. De som visste sade att vi måste få en
upplaga på 80 000. Vi fick slutligen 82 000
det första året.

Alla församlingar var ändå inte med från
början. För att öka upplagan besökte Boije
församlingarna och försökte få dem att pre-
numerera på Kyrkpressen.

– Jag talade positivt för tidningen, hur bil-
lig den var och hur gemenskapen i stiftet blir
bättre när vi blir flera tillsammans. Jag ville
att alla skulle komma med. För att få igenom
det hade vi bara fyra mark (cirka 65 cent) per
år som prenumerationsavgift. Redan det an-
dra eller tredje året fick jag alla församlingar
med, utom en på Åland.

Boije tyckte det var trevligt att åka runt till
församlingarna.

– Förutom en gång då jag var till Vasa. Då
blev jag hastigt sjuk på hemvägen. Det var en
asiatisk influensa som bröt ut snabbt med hög
feber. Jag hade varit och talat med kyrkoher-
den i Malax och fick feber när jag skulle köra
hem på kvällen. Jag var väldigt rädd för jag var
ju ensam i bilen. Men jag klarade mig.

En avgörande gräns för Kyrkpressen gick
vid 100 000 exemplar. Då blev utgivningen
betydligt billigare.

– Som störst var upplagan över 120 000.

Han hade räknat ut att Kyrkpressen kom-
mer att gå runt ekonomiskt.

– Hur jag gjorde det må vara min sak. Men
så dum var jag inte jag räknade med att pre-
numerationsavgiften på fyra mark skulle ha
räckt. Jag räknade med att det skulle gå på mi-
nus till en början. Men Församlingsförbundet
som helhet gick på vinst. Tillsammans klara-
de vi det.

Att lägga ner Församlingsbladet väckte ock-

så ett visst motstånd. Tidningen hade funnits
nästa lika länge som Borgå stift och skulle ha
fyllt 50 år 1970 om inte Kyrkpressen kommit.

Vem läste Församlingsbladet?

– Jag tror det var församlingarna som prenu-
mererade åt de anställda.

Församlingsbladet hade då två anställda
som gick över till Kyrkpressen. Borgar blev
chefredaktör.

– Sedan Kyrkpressen kom till har den va-
rit en förenande länk i Svenskfinland. Den
fanns och blev till för till för församlingarna.
Men alla tycker inte så längre. Jag har ingen
förståelse för församlingar som inte vill vara
med. Men jag har inte har insyn i församling-
arnas ekonomi längre. Jag har sagt mitt. Min
syn på saker börjar bli gammal.

Såg till att ekonomin var i skick

Bjarne Boije blev anställd av Församlingsför-
bundet 1951. Då hade förbundet sju anställda.

– Jag hade hand om det mesta på förbun-
det. När jag började var ekonomin dålig och
det var svåra beslut som måste tas.

De första åren måste han gå till kyrkosty-
relsen för att gemensamt med dem gå igenom
ekonomin. När ekonomin blev bättre behöv-
de han inte längre göra det.

– Kyrkpressen hjälpte inte till för att göra
Församlingsförbundets ekonomi bättre. Det
var andra åtgärder.

När Församlingsförbundets ekonomi blev
bättre hade de muskler att dra igång Kyrk-
pressen.

– Jag hade inte så mycket att göra med Kyrk-
pressen, jag såg bara till att ekonomin var i
skick.

Bjarne Boije har läst Kyrkpressen sedan
1970. Men det senaste året har synen blivit
så pass mycket sämre han är beroende av att
hustrun Disa högläser för honom.

– Kyrkpressen har haft mycket bra saker,
men ibland också lite sämre saker. Jag önskar
att väckelsetonen inte glöms bort.

Till det stora hela har han varit nöjd med tid-
ningens innehåll. Han är också glad att den
kommit ut i 50 år.

– Jag har ju ändå varit med om att starta den
och valt de första huvudredaktörerna. Det var
roligt att jobba för en sak och se hur den ut-
vecklats.

Under Boijes tid hade Församlingsförbun-
det som mest 96 anställda.

– Fyra-fem av dem kan ha jobbat på Kyrk-
pressen. Vi hade ett eget tryckeri, Frams tryck-
eri i Vasa med 50 anställda, förlaget och bok-
handeln.

– Nu har jag bara Disa och Herren. Jag ta-
lar med Gud fem, sex gånger om dagen. Det
tycker jag om att göra. Många människor har
det svårt och jag hjälper gärna genom att be
för dem.

För femtio år sedan krävdes två BB:n för att
föda fram Kyrkpressen, Bror Borgar och Bjar-
ne Boije. Borgar var då verksamhetsledare på
Församlingsförbundet och Boije dess vd.

– Det var många som trodde att det inte skul-
le gå att ge ut Kyrkpressen. Men vi fick igenom
det, säger Bjarne Boije, idag 98 år.

Det slutliga beslutet gjordes av Församlings-
förbundets styrelse som bestod av femton per-
soner med biskop Karl-Erik Forsell som ord-
förande.

– Biskopen var lite rädd och många styrel-
semedlemmar tveksamma. Men när Bror Bor-
gar och jag lovade ta ansvar för tidningen ville
ingen stjälpa den. Någon omröstning behöv-
des inte i styrelsen.

Varifrån tanken på en tidning som skulle
nå ut till alla församlingsmedlemmar i Bor-
gå stift kom vet Boije inte. Något sådant tid-
ningskoncept fanns nämligen inte, varken i
Finland eller i Sverige.

Bjarne Boije
var en av
nyckelper-
sonerna
bakom
Kyrkpressen
för femtio år
sedan.

Rolf af Hällström började på Kyrkpressen år 1987. Han var med när vitsen föddes, han hamnade på kvällstidningens löpsedel under en arbetsresa till Zimbabwe och han har fått vara med om att forma Kyrkpressen till ett varumärke.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

När Rolf af Hällström började på Kyrkpressen år 1987 märkte han att det stod en rad datorer på en hylla i hans arbetsrum på Bangatan i Helsingfors. Men ingen använde dem.

– Alla skrev på skrivmaskin. Texterna skickades med flyg upp till tryckeriet Fram i Vasa, där sättnarna satte texterna. Kyrkpressens Öst-erbottenredaktör övervakade ombrytningen varje tisdag, minns han.

Vid sin tidigare arbetsplats på Kristdemokraternas tidning hade han använt en dator. Nu fick han veta att tryckeriet hade en sättningsmaskin som kunde ta emot signaler via telefonnätet.

– Jag märkte att det gick att få ut texten genom att ha ett modem och sedan trycka på print-kommandot. Man ringde upp någon på tryckeriet och bad dem knäppa på datorn i sin ända, och så fick man över texten. Den gick in i sättningsmaskinen i elektronisk form. Det var en stor reform!

Den här berättelsen är betecknande för Rolf "Rolle" af Hällströms karriär på Kyrkpressen. I och med att tidningen är liten har han fått vara med om det mesta och göra det mesta. Han och dåvarande chefredaktören Olav S Melinsatt till exempel och kollade postens utdelningstaxor, och upptäckte att lokaltidningar kom billigare undan. Så Kyrkpressen delades i två "lokal-tidningar", en för Östernbotten och en för södra Finland. Inbesparingen var stor.

– "Olette aika ovelia poikia" (ni är ganska listiga killar), erkände posten.

Kyrkpressen hörde till de första tidningarna i Svenskfinland som gick över till ombrytning på skärm.

– Det innebar stor inbesparing för tidningen att vi började göra ombrytningen själva.

Också här levde experimentandan. Ben Fernström, en av Kyrkpressens tidiga ombrytare, satt en sen deadlinedag tillsammans med Rolle af Hällström och experimenterade. De hade upptäckt att tidningen Västra Nyland hade en linjal på tvären, på tidningsryggen.

– Kan man ha text där? funderade vi. Och så föddes Kyrkpressens vits.

De berättade inte om den för någon, själva vitsen med vitsen var att folk skulle upptäcka den själva.

– Inte ens Olav S Melin, som var chefredak-

tör, fick veta något. Men snabbt märkte folk att den var där och ryktet spred sig.

Göra journalistik på det lilla

Han har älskat jobbet för att det varit så mångsidigt.

– Jag har fått blanda mig i allt!

Många av kollegerna blev goda vänner, och diskussionerna på redaktionen var ivriga och häftiga. Vem skriver vi för? Vilken är vår uppgift?

– Vi insåg att vi skrev för dem som hörde till kyrkan men inte hade kontakt med den. Vår uppgift var inte bara att automatiskt berätta vad församlingarna gjorde utan ha en journalistisk vinkel på det. Vi märkte att man kunde göra journalistik av ganska små grejer, och att man kunde göra det via människor.

Hans minns en hemma hos-intervju med en femårig flicka som gick i församlingens dagklubb. På samma uppslag fanns en nyhet om den teologiska långköraren "diakonaten".

– Så artiklarna handlade om väldigt olika saker, en del – som berättelsen om flickan – var handgripliga, andra väldigt teoretiska.

– Vi upptäckte hur mycket det fanns att skriva om, hur ofta det fanns en koppling till kyrkan. Vi började tidigt skriva om till exempel relationer.

Hans bevakningsområde var södra Finland, och han reste mycket. Han åkte till Kumlinge och diskuterade kor. Han fick höra hur det var att bo i skärgården, eller att flytta ut till landet och grunda en karamellfabrik.

– Att pressa beslutsfattare har aldrig varit min grej. Det som jag uppskattat har varit att jag fått så mycket själv av de intervjuer jag gjort.

Han minns till exempel en intervju med en dramaturg som vuxit upp i en strikt kristen miljö och levde i ett förhållande med en annan kvinna.

– Hon konstaterade att det givetvis var besvärligt att pussla ihop livet med den bakgrund hon hade och det liv hon valt. Men hon sa: "Kyllä konfliktissa voi elää." (Man kan leva i en konflikt.) Det tog jag med mig.

Fängslad av en diktatur

En gång har ett uppdrag för Kyrkpressen gjort att han hamnat på en löpsedel. Han åkte till Zimbabwe tillsammans med en grupp journalister som skulle rapportera om ett biståndsprojekt. Resan ordnades av Lutherska världs-

JAG HAR F

»Jag skulle inte kunna vara erfarenhetsexpert om vad som händer när man blir fängslad av en diktatur.«

förbundet. Men Mugabes Zimbabwe släppte i praktiken inte in journalister. Därför uppgav de i sina visumansökningar att de var kyrkliga biståndsarbetare.

Men någon läckte, och plötsligt var de anhallna. Lokalpressen rapporterade att de "hållat fem lutheraner" och sedan blev händelsen en världsnyhet.

Är det enda gången i ditt liv då du hamnat på en löpsedel?

– Definitivt. Min fru minns att löpsedelstext-

ÅTT BLANDA MIG I ALLT

ten var något i stil med: "En ole kuullut mitään miehestäni." (Jag har inte hört något om min man.)

– Men jag blev aldrig nervös.

Var det på grund av din starka tro?

– Nej, utan för att situationen var så totalt avspänd. Husarresten innebar att sitta på en hotellterrass, och de förhörande poliserna var ytterst artiga. Jag skulle inte kunna vara erfarenhetsexpert om vad som händer när man blir fängslad av en diktatur.

Han påpekar att det som hände på inget sätt var representativt för Zimbabwe, det vet alla som kände landet.

– Vad jag lärde mig av den upplevelsen var att man kan vara på plats utan att veta vad som händer.

Roligt – tills texten skulle skrivas

Och har han då varit på plats då det hänt något rafflande i kyrkopolitiken? Jo, ofta, men oftast har han tyckt att det varit ganska tråkigt.

– Jag minns att jag en gång skrev ganska fritt och ironiskt om stiftsfullmäktige, och då fick jag feedback av en diakonissa som berättade att hon aldrig skrattat så mycket som när hon läste den artikeln, ler han.

Han har alltid gillat att träffa människor och bolla idéer. Det värsta med arbetet har varit att forma anteckningarna och idéerna till en artikel.

– Det var så roligt, ända tills texten skulle skrivas. Jag skriver långsamt, mening för mening, väger och funderar. Dessutom hade jag svårt med att tyda mina anteckning-

År 2003 blev Rolf af Hällström anhållen i Zimbabwe, när han var på reportageresa.

ar. Men intervjuerna blev ju kortare på det viset, skrattar han.

Mest minns han känslan av att vara en i ett team, att bolla och planera tillsammans, att göra en skillnad. Och att få göra nästan vad som helst.

– En sen kväll var jag på resa i Budapest med min fru, och jag satt med datorn i famnen på krogen och raderade olämpliga inlägg från Kyrkpressens bloggsidor, som vi hade på den tiden.

Och alltid, under alla år, har han haft en känsla av att tidningen varit läst.

– Men det överraskande har varit att människor som man absolut räknat med att läser Kyrkpressen inte gjort det, medan de som man trodde att aldrig skulle öppna den har läst den.

KALLE SÄLLSTRÖM

Den bästa gåvan

DEN UNGA MAMMAN står där och tittar på gåvorna, väger dem i sina händer, smeker ytan, doftar och funderar vad hon ska göra av med dem. Med en liten baby i familjen är vardagen rätt så utmanande, det är mycket att tänka på och mycket som ska göras.

Dessutom måste de resa iväg, inte bara resa, utan fly till ett annat land. Gåvorna ska de ta med, det är klart, men det finns mera praktiska saker de kunde ha haft nytta av på resan. Man kan inte äta guld, en gråtande baby tröstar inte med rökelse och visst doftar myrran gott, men är det sådant man behöver när man färdas på dammiga och svettiga vägar?

Österns stjärntyddare hade med sig de förnämaste gåvor de kunde tänka sig att ge till den nyfödde kungen. De gjorde en lång vandring, säkert också en svår och farlig vand-

»Trettondagens gåva är inte guld, inte rökelsen, inte ens myrran.«

ring, men de hade siktat inställt på att få möta och uppvakta kungen som stjärnan talade om.

Mötet blir säkert ganska annorlunda än de tänkt sig, bara ett litet hjälplöst barn i enkla förhållanden. Men de har sett stjärnan, de har tagit sig fram och nu står de där i halmen med guld, rökelse och myrra.

VI TALAR OM de vise männen, men en vis man skulle väl ha förstått att ta med sig annorlunda gåvor, något praktiskt och användbart, en häst eller en kamel för den lilla familjen att färdas på, en säck mjöl att baka bröd av eller ens honung och dadlar för att ge energi.

Men trettondagens gåva är inte guld, inte rökelsen, inte ens myrran. Det handlar inte om det som vi bär fram till Gud, utan om det som Gud ger oss. Gåvan är barnet, världens frälsare som kommit med ljus, hopp och fred till hela jorden.

Det är kristendomens kärna och hemlighet, det handlar inte om vad vi kan göra för Gud, utan om vad Gud har gjort för oss. Vi har fått den bästa gåvan – Jesus.

Kalle Sällström är verksamhetsledare på Församlingsförbundet. **Idag** är han tacksam över alla Guds goda gåvor. **Hans tips:** Nytt år, nya möjligheter, pröva på något nytt i år, du kan upptäcka något spännande.

SÖNDAG 6.1.2020, Trettondagen

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här dagen

berättar om de vise som kom för att visa sin vördnad för den nyfödda judiska konungen. Som representanter för främmande folk påminner de om att julens budskap tillhör alla. Trettondagens tema är **Jesus, världens ljus**. I år infaller trettondagen strax efter den andra söndagen efter jul. Här möter vi den tolvåriga Jesus i templet. Julens barn växer upp och vill själv finna hemligheten med sin kallelse.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 49:5–7

ANDRA LÄSNINGEN

Kol. 1:24–27

EVANGELIUM

Matt. 2:1–12

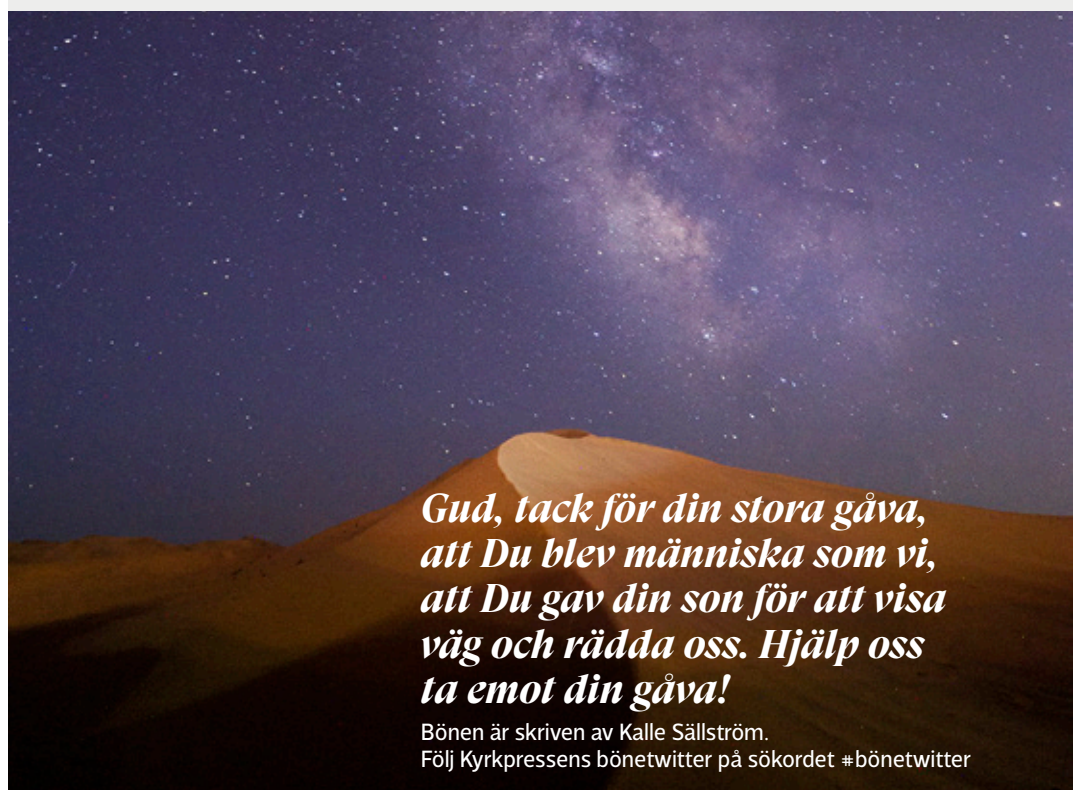
”Var finns judarnas nyfödde kung? Vi har sett hans stjärna gå upp och kommer för att hylla honom.”

Läs mera i Matt. 2:1–12.

Psalmförslag

50, 841, 842, 49

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Gud, tack för din stora gåva, att Du blev människa som vi, att Du gav din son för att visa väg och rädda oss. Hjälp oss ta emot din gåva!

Bönen är skriven av Kalle Sällström.

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter

SÖNDAG 12.1.2020, Första söndagen efter trettondagen

Nästa söndag

lägger fokus på dopet. Texterna handlar om Jesus dop, men också om dopets betydelse i en kristen människas liv. Temat är **Dopets gåva**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 61:1–3

ANDRA LÄSNINGEN

Apg. 8:26–40

EVANGELIUM

Joh. 1:29–34

”Och Johannes vittnade och sade: 'Jag har sett Anden komma ner från himlen som en duva och stanna över honom.'”

Läs mera i Joh. 1:29–34.

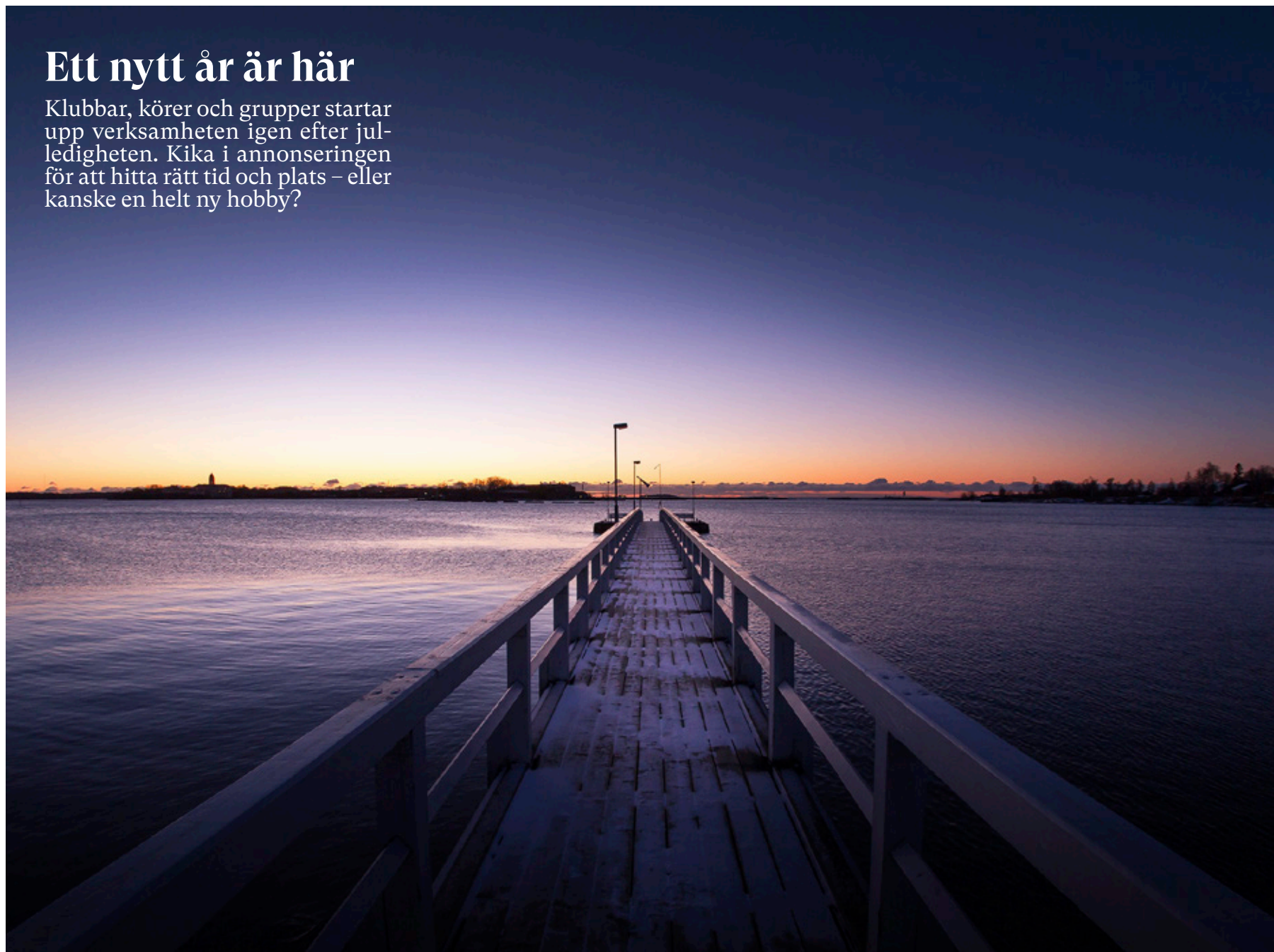
Psalmförslag

286, 465, 213, 188

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Ett nytt år är här

Klubbar, körer och grupper startar upp verksamheten igen efter julledigheten. Kika i annonseringen för att hitta rätt tid och plats – eller kanske en helt ny hobby?

DOMPROSTERIET

BORGÅ

SÖ 5.1 KL. 12.15: Högmässa i Borgå domkyrka, Eisentraut-Söderström, Smeds, Söderström, Marianne Kulps gudstjänstgrupp.

KL. 18: Charles Tournemires Orgelmässa i Domkyrkan, Reidar Tollander, orgel och Kaisa Sidoroff, sång, Eleftheria Apostolidou, liro Salminen.

MÅ 6.1 KL. 12.15: Högmässa med prästvigning i Borgå domkyrka, Bo-Göran Åstrand, Smeds, Tollander, Cornicines Borgoenses

TI 7.1: Baby- och knatterytmi ordnas i samarbete med BMI. Ledare är Jenna Romberg. Avgift 10 €. Grupperna samlas tisdagar i Domprostgården, Finnbyv. 6.

KL. 9.30–10: Knatterytmi A1 för 9 mån – 2 år

KL. 10–10.30: Knatterytmi A2 för 9 mån – 2 år

KL. 10.35–11.05: Knatterytmi B från 2 år uppåt

KL. 11.15–11.45: Babyrytmik för 0–9 mån
KL. 12: Andakt med lunch i finska församlingshemmet

SÖ 12.1 KL. 10: Gudstjänst i S:t Olofs kapell, Pelling, Hörbergv. 15, Pelling, Eisentraut-Söderström

KL. 12.15: Högmässa i Borgå domkyrka, dopträdet avkläs, Wilman, Apostolidou, Söderström, Antila, Fontell, lägerdeltagare, Ove Blomqvists gudstjänstgrupp, färdtjänst.

TI 14.1 KL. 12: Andakt med lunch i finska församlingshemmet

ON–TO 15.1–16.1 KL. 10–13.30: Café Ankaret är öppet i Svenska församlingshemmet

TO 16.1 KL. 13: Missionskretsen samlas i församlingshemmets musikrum, Kerstin Vikström

KL. 18: Bibeljakten i Café Ankaret, inledare Erik Vikström, värdpar Marina Henning och Johnny Holmberg

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbo-svenskaforsamling.fi

Sö 5.1 kl. 12: Mässa i Sibbo kyrka. Helena Rönnberg, Sinikka Stöckell.

Må 6.1 kl. 18: Musik på trettondagen, musikgudstjänst i Sibbo kyrka. Katja Korpi, Lauri Palin, Stöckell. Bygdens körer medverkar.

TI 7.1 kl. 9: Dagklubbens terminsstart. Info och anmälan Isabella Munck, 0400 342033.

On 8.1 kl. 10: Frukost med inledande andakt i Söderkulla kyrka.

On 8.1 kl. 13: Äldre i Söderkulla i servicehuset Linda. Terminsstart. Korpi.

To 9.1 kl. 13.30–16: Torsdagsklubben för barn i klass 3–4 i Söderkulla kyrkas klubbtrymme. Info Isabella Munck, 0400 342033, Kjell Lönnqvist 050-5572342.

Fr 10.1 kl. 10.45: Veckomässa i servicehuset Elsie. Rönnberg.

Sö 12.1 kl. 12: Familjemässa i Sibbo kyrka. Start söndag för skriftskolans sportlovsgrupp. Familjelägräts deltagare medverkar. Rönnberg, Palin.

Sö 12.1 kl. 18: Kvällsmässa i Söderkulla kyrka. Ekholm, Palin. Vård för mässan: Rune Packalén.

Må 13.1 kl. 9.30: Kakaoclubben. En öppen klubb för föräldrar och barn som är hemma under dagarna och vill träffa andra i samma livssituation. Terminsstart. I Söderkulla kyrkas klubbtrymme (nedre vån.). Ingen förhandsanmälan. Westerlund, Munck och Sebastian Jokinen.

Må 13.1 kl. 14: Diakonisyföreningen hos Doris Sundberg Skogsvägen 14 A 9. Sara George.

Må 13.1 kl. 18: Vikings veranda, en diskussionsgrupp för män. Patrik Frisk. Prästgården.

On 15.1 kl. 10: Frukost med inledande andakt i Söderkulla kyrka.

On 15.1 kl. 11: Stoljumpa i Församlingshemmet. George.

On 15.1 kl. 12: Sjueuroslunch för daglediga i Kyrkoby församlingshem. Terminsstart.

Ny sorgegrupp: startar 22.1 kl.15.00 i Söderkulla kyrka. Anmälningar och info: Sara George 050-5663691, sara.george@evl.

OLAUS PETRI

Julspel på trettondagen

Måndag 6.1 klockan 16: Julspel och julfest. Olaus Petrikören medverkar.

Den som vill medverka i julspelet skall komma klockan 14 till övningen. Efter julspelet blir det mat och ringlekar. Alla är välkomna!

VANDA

Stjärntydnarnas tillbedjan

Måndag 6.1 klockan 12: Internationell familjemässa med Tikkurilan srk, Helsing kyrka S:t Lars. Medverkande: Sini Aschan, Johanna Jakonen, Sari Rajalin, Sonja-Maria Orupabo, Kaj Andersson, Hans Krause och andra frivilliga.

Julfest för alla i Prostdgården efteråt med julsånger och servering. Välkommen!

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

GUDSTJÄNSTER

Högmässa: söndagar kl. 10 i S:t Jacobs kyrkan.

Högmässa: söndag 12.1 kl. 12 i Johanneskyrkan. Obs! Ingen högmässa i Johanneskyrkan 5.1.

Veckomässa: onsdagar kl. 18 i Gamla kyrkan.

Carols i Johannes: Trettondagen 6.1 kl. 12 i Johanneskyrkan. Julsångsgudstjänst enligt anglikansk tradition. Församlingens kantorer medverkar. För mer information om gudstjänsterna, besök www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes och klicka dig in på veckoprogrammet.

BARNFAMILJER

Musikleik: för barn i åldrarna 0–5 år. Musikleiken ordnas flera gånger i veckan, i Hörnan, i S:t Jacob och Bokvillan. Mer info om de olika grupperna finns på vår hemsida. Musikleiken startar igen vecka 2.

Babyrytmik: tisdagar kl. 10–12 i Hörnan. Sångstund för de äldre barnen (8–12 mån) kl. 10 och för de yngre barnen (2–8 mån) kl. 11. En ny grupp börjar för de allra yngsta, fredagar kl. 11 i Hörnan. Lek, servering och gemenskap. Babyrytmiken startar igen vecka 2.

Kantele: måndagar kl. 17–17.45 i Hörnan för 5–7-åringar. Frågor och anmälningar riktar till Laura Rahnasto (040 519 0291). Kantelegruppens första övning är 13.1.

Vid frågor om barnverksamheten kontakta Helena Holmérus, helena.holmerus@evl.fi eller 050 401 0390.

GEMENSKAP

Diakoniträff: torsdag 16.1 kl. 14–15.30 i S:t Jacob. Salenius.

Måndagsträff med lunch: 13.1 kl. 12.15–13.30 i Högbergssalen.

Träffpunkt: tisdag 14.1 kl. 13–14.30. Terminens första träff. Program: sittdans med Maj-Karin Brothorus. Frände.

BÖN OCH MEDITATION

Middagsbön: vardagar kl. 12 i Johanneskyrkan.

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

KÖRER

S:t Jacobs barnkör: övar tisdagar kl. 15–15.45 i S:t Jacobs kyrka. Terminsstart 14.1. Henricson.

Kronans barnkör: övar torsdagar kl. 14.30–15.15 i eftis i Kronan. Terminsstart 16.1. Henricson.

Roströsten: övar torsdagar kl. 18.30–20.30 i Högbergssalen. Terminsstart 16.1. Henricson.

Tomas vokalsemble: övar torsdagar kl. 19–20.45 i Hörnan. Terminsstart 23.1. Almqvist.

S:t Jacobskören: övar tisdagar kl. 18.30–20.30 i Hörnan. Terminsstart 14.1. Henricson.

Passionärerna: övar torsdagar kl. 10.30–12 i Folkhälsanhuset. Terminsstart 23.1. Hätönen.

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

GUDSTJÄNSTER

Högmässa: i Matteuskyrkan varje söndag kl. 10 med kyrkkaffe efteråt i församlingssalen. För mer info besök www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

Ungdomsmässa: i Matteuskyrkan varje onsdag kl. 18 med start den 8.1. Ungdomsmässan är en halvtimmes mässa med bönevandring, nattvard, dialogpredikan och musik. Den genomförs med och av församlingens ungdomar. Välkommen oberoende av ålder!

Trettondagsmässa: måndagen den 6.1 kl. 10 i Matteuskyrkan. Välkommen!

BARN OCH FAMILJER

Musikleiken: Klapp & Klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & Sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) startar tisdagen den 7.1. Där får man sjunga, dansa och leka med andra jämnåriga. Vi sjunger en halv timme och efteråt finns det möjlighet att umgås över en kopp kaffe (eller köpa lunch i vår lunchrestaurang). Välkommen!

Popkören börjar igen: onsdagen den 15.1 och nu har du din chans att komma med. I popkören sjunger vi de bästa poplåtarna tillsammans och uppträder på Matteus församlingskonserter under våren. Kören övar varje onsdag kl. 15 i Matteuskyrkan. Ledare är Emma Gustafsson och du kan anmäla dig till emma.gustafsson@evl.fi.

Barnkören börjar: vecka 3. Barnkören övar i skolorna på Matteus församlingsområde. För mera information kontakta Emma Gustafsson 050 4917360 / emma.gustafsson@evl.fi och se Matteus hemsidor.

Klubbar: ordnas i skolorna på Matteus församlingsområde. Mera info om dem får du via skolorna och Matteus hemsidor.

UNGA

Öppet hus: varje onsdag kl. 15 i Matteuskyrkan med start den 8.1. Kom och prata, läsa läxor, chilla eller spela tillsammans med våra ungdomsledare!

Övernattning i Matteuskyrkan: för unga vuxna fredagen den 3.1. Välkommen med!

Brunch för unga vuxna: lördagen den 4.1 kl. 10.30 i Matteuskyrkan.

Träff för skribeföräldrar: måndagen den 13.1 kl. 18 i Matteuskyrkan. Välkommen om ditt barn går skriban i år i Matteus församling!

MUSIK

De vackraste julsångerna: sjungs sista gången på trettondagen den 6.1 i Degerö kyrka kl. 19. Välkommen att avsluta adventstiden tillsammans med oss i Matteus församling!

Kyrkokören: börjar tisdagen 14.1. Vi övar på tisdagskvällen kl. 18.30–21. Mera info hittar du på Matteus hemsidor.

Kören Vår Ton: börjar onsdagen 15.1. Vi övar onsdagar kl. 15.45–16.30. Mera info hittar du på Matteus hemsidor.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net

GUDSTJÄNSTER

Högmässa i Munksnäs kyrka: Söndagar kl. 10. 5.1, Metsäranta. 12.1, Sandell. Söndagsskolan börjar 12.1. Kyrkkaffe

Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Söndagar kl. 12. 5.1, Metsäranta. 12.1, Sandell. Kyrkkaffe

Puls-gudstjänst: Söndag 12.1 kl. 15.30 i Petruskyrkan. En gudstjänst i nyare stil för alla åldrar. Barnkyrka och CoolKids för barn.

Trettondagens högmässa: 6.1 kl. 10 i Petruskyrkan, Thylin.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!

Petrus barnkör: Sjung och ha roligt efter skolan! Onsdagar kl. 15. Start 15.1, Petruskyrkan.

Musikleik: För dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans. Mellanmål efteråt. Malms kyrka, ti kl. 10, start 14.1. Hagasalen, to kl. 10, start 16.1. Mer info av anne.koivula@evl.fi och på hemsidan.

BÖN OCH ANDAKT

Morgonandakt: Tisdagar kl. 9: Tanke för dagen, bön, lovsång i Petruskyrkan. Medverkande är lärjungaskolan Transform. Start 7.1.

Bibeleftermiddag: Tisdag 8.1 kl. 13. Bibelundervisning, kaffe, sång och bön. Stig-Olof Fernström. Hagasalen, Vespervägen 12

Bönedygnet 18–19.1: kl. 17–17, Petruskyrkans övre sal. Kom med och be för det nya året och lyssna till vad Gud vill säga. Under dygnet ber vi för olika teman vid vissa klockslag. Vi avslutar med Puls kl. 15.30 på söndag. Mer info på hemsidan.

GEMENSKAP

Samtalsgrupp för män: 13.1 kl. 19, Café Torpet. Vi diskuterar aktuella teman med beröring till den kristna tron. Stig-Olof Fernström.

Månadslunch med andakt: 22.1 kl. 12.30, Petruskyrkan. Lunch, samtal och litet program. Anmälan senast 20.1 till Bodil Sandell 0503803925 eller Gunnilla Riska 0505768643.

MUSIK OCH KÖRER

Välkommen med i Petrus körer! Mångsidigt utbud av olika körer.

Petrus Vokalsemble: För dig som sjungit tidigare. Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland. Onsdagar kl. 19, start 15.1, Petruskyrkan.

Allsångsstund: 22.1 kl. 12. Sångstund för alla sångglada. 1 gång/mån i samband med månadslunchen.

Ny lovsångsmusik: Petrus församling släppte en ny låt Strömmar i öknen 20.12 och albumet Liv i överflöd utkommer i början av januari på Spotify.

ÖVRIGT

Café Torpet: Församlingens mysiga café i Södra Haga har varit mycket omtyckt, speciellt bland barnfamiljer. Café Torpet kommer att drivas av Petrus församling ännu under våren 2020, men kommer stegvis övertas av föreningen Café Torpet rf som bildats till följd av många ivriga och kunniga Hagabor som gärna vill behålla caféet. Petrus församling är glad över att verksamheten kan fortsätta. Öppetider för januari annonseras efter årsskiftet. Köpingsvägen 48

DEUTSCHE GEMEINDE

So 5.1. um 11 Uhr: Gottesdienst (Matti Fischer)

Mo 6.1. um 11 Uhr: Gottesdienst mit Abendmahl zum Sonntag Epiphania (Matti Fischer)

So 12.1 um 11 Uhr: Gottesdienst (Matti Fischer, Hans-Christian Beutel, Vokalensemble und Kindergottesdienst)

OLAUS PETRI

Lö 4.1 kl 18: Helgsmålsbön. Kammarkören cc Freia, dir. Jaakko Mäntyjärvi.
Sö 5.1 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka och Olli Saari.

Må 6.1 kl 16: Julspel och julfest. Olaus Petrikören medverkar. Den som vill medverka i julspelet skall komma kl 14 till övningen. Efter julspelet blir det mat och ringlekar. Alla är välkomna!
Lö 11.1 kl 18: Helgsmålsbön. Teemu Suominen, orgel.

Sö 12.1 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka och Olli Saari.

Må 13.1 kl 14: Livsglädje med musik. Madeleine Wickström-Karma leder. OBS! Ordnas på Silviahemmet, Steniusvägen 4.

Må 13.1 kl 17: Musikleik för alla. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Ons 15.1 kl 10: Musikleik för alla. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 16.1 kl 10: Babyrytmik (0-1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 16.1 kl 12: Babyrytmik (0-1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor

Sö 5.1. Esbo domkyrka kl. 12.15: Malmgren. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Må 6.1. Trettondagen. Esbo domkyrka kl. 12.15: von Martens, Kronlund, Markus Malmgren. Kyrkkaffe i församlingssgården.

Sö 12.1. Esbo domkyrka kl. 12.15: Ahlbeck, Kronlund. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Spira Ensembles trettondagsaf-tonskonsert: Esbo domkyrka sö 5.1 kl. 18. Stämningsfull midvintermusik och musik som frammanar den sista julstämningen. Traditionella nordiska och baltiska tongångar med kompositörer som Sandström, Sibelius, Pärt, Gjeilo och Seppar, men även engelska inslag av Tavener och Parsons och de ryska kompositörerna Rachmaninov och Sviridov. Dir. George Parris. Biljetter

vid dörren, 15 € (vuxna, pens.) 10 € stud., värnpl.). Mer info: www.spiraensemble.fi

Frivillig? Vad kan jag göra?:

En kurs om möjligheten att vara aktiv i församlingen. Varje träff har ett tema som fokuserar på olika verksamhetsformer. Kursen ordnas i Olars kyrka, svenska sidan, Olarsbacken 4, kl. 10.30-12. 23.1 Att vara frivillig i kyrkan, Maria Sten, 13.2 Självård och lyssnande, Leila Berglund, 5.3 Mission, Marika Björkgren-Thylin, 26.3 Frivillighet i praktiken, Irina Lemberg, 16.4 Samtal, Heidi Jäntti, Taina Sandberg. Alla är välkomna, man binder sig inte till något genom att delta. Anmälan senast 10.1, taina.sandberg@evl.fi, 040 547 1856.

Öppen diakonimottagning: Esbo sv. förs. kansli, Kyrkog. 10, varje helgfri torsdag kl. 10-12. Du kan komma in i olika ärenden, bl.a. för att prata eller t.ex. utreda din ekonomi.

Terminstart: Familjeklubbarna startar fr.o.m. 8.1, Köklax kapell varje må, Sökö kapell varje ti, Esbo domkyrkas församlingssgård varje on, Mattby kapell varje to, kl. 9.30-11.30. Symam-sellerna startar 15.1. Köreerna börjar fr.o.m. v. 3 och samlingarna för dag-lediga fr.o.m. v. 4. Mer info: esboforsamlingar.fi/kom-med

GRANKULLA

Sö 5.1 kl. 12: Högmässa, Torsten Sandell predikar, Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Må 6.1 kl. 12: Trettondagens högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, Catherine Granlund. Festkaffe i övre salen.

Ti 7.1 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén.

Kl. 9.30-11: Diakonimottagning.

Dagklubb: för 2,5 - 6-åringar alla måndagar och onsdagar kl. 9.30-12.30 med början 8.1.2020. Förhandsanmälan till Daniela Hildén tel. 050 443 0045.

On 8.1 kl. 13.30: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

Kl. 18-19.15: Skönlitteratur och sköna samtal i kyrkans övre brasrum. Vi läser några texter ur nobelpristagare Olga Tokarczucs bok Gammeltida och andra tider. Förfrågningar: Catherine Granlund, diakon.

To 9.1 kl. 10-11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Fr 10.1 kl. 14.30: Gitarrkurs i Klubb 97, Daniel Nyberg.

Sö 12.1 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

On 13.1 kl. 18.30-19.30: Ekumenisk bönestund i Betlehems kyrkan, Bollagsvägen 33, Grankulla. Arr. Grankulla sv. frs, Grankulla sv. metodistförsamling och Kauniaisten suom. srk.

Ti 14.1 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30-11: Diakonimottagning och brötdutdelning.

Kl. 13: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen, Karin Nordberg, Barbro Smeds. Vi inleder terminen tillsammans med kyrkoherde Ulrik Sandell. Nytt decennium - stämningar i tiden.

Kl. 15: Glad idag - tvåspråkig mentalsvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 15: Ledarutbildning åk 1 i Klubb 97, Marlen Talus.

Kl. 18: Graziakören i nedre salen, Heli Peitsalo.

On 15.1 kl. 13.30: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

Kl. 16-18: Skribakväll för alla konfirmander i kyrkan, övre salen och i Klubb97. Tema: Nattvard. Vi firar också nattvardsmässa. Ulrik Sandell, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo, Marlen Talus.

To 16.1 kl. 10-11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

KYRKSLÄTT

Sö 5.1 kl. 12: Högmässa i Kyrkslätt kyrka, Lönnqvist, Joki.

Må 6.1 kl. 16: Vi sjunger De Vackraste julsångerna i Haapajärvi kyrka, Höglund, Åberg.

To 9.1 kl. 10-12: Öppen diakonimottagning, Torgvägen 3.

To 9.1 kl. 10-13: Vardagsrummet öppet i Ellen, köpcentret Kirsikka.

Fr 10.1 kl. 10-12: En sorgegrupp startar på Hörnan, för dig som förlorat en nära anhörig eller vän. Kontakta tf. kaplan Lars-Henrik Höglund tel 050 598 4833 eller diakonissan Elina Tiainen tel 050 376 1489.

Lö 11.1 kl. 13-16: Slöjd för vuxna i Reguel Bengtströms smedja, Gamla Kustvägen 86.

Sö 12.1 kl. 12: Högmässa i Kyrkslätt kyrka, Lönnqvist, Joki.

Må 13.1 kl. 11.30-12.30: Diakonins sopplunch för mindre bemedlade ser-veras måndagar och torsdagar i församlingsshemmet, 3 euro.

ESBO

Frivillig? Vad kan jag göra?

En kurs om möjligheten att vara aktiv i församlingen. Varje träff har ett tema som fokuserar på olika verksamhetsformer.

23.1: Att vara frivillig i kyrkan.

13.2: Självård och lyssnande.

5.3: Mission. **26.3:** Frivillighet i praktiken. **16.4:** Samtal.

Må 13.1 kl. 10-13: Måndagsgruppen träffas på församlingsshemmet, sal 7.

Må 13.1 kl. 13.30-15: Seniorgruppen, samtalsgrupp för män, på Mikaeligården i Hindersby, Doktorstigen 5.

Må 13.1 kl. 18.30: Sång och bön i koret med Lars-Henrik Höglund.

Må 13.1 kl. 18.30: Piispala konfirmandernas föräldrasamling på Hörnan.

Ti 14.1 kl. 10-13: Tisdagsgruppen träffas på Prästängens klubblokal, Grandalavägen 2.

On 15.1 kl. 15-17: Biljard & Chill på Hörnan

On 15.1 kl. 17.30: Mikaelikören sjunger i Ellen under ledning av kantor Susann Joki.

On 15.1 kl. 18-18.45: Barnkören i St Mikael's kyrka i centrum. Anmälningar och frågor riktas till körledare Helena Björk tfn. 050 324 5020, helenaantfolk@gmail.com.

To 16.1 kl. 10-13: Vardagsrummet öppet i Ellen, köpcentret Kirsikka.

To 16.1 kl. 10-12: Öppen diakonimottagning, Torgvägen 3.

Fr 17.1 kl. 9-10: Morgongröt för 0,50€ i Masaby kyrka och Veikkola församlingsshem.

Kyrkoherdeämbetet: öppet må-to kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

Sön 5.1 kl. 11: Högmässa i Svenska Hemmet, Kim Rantala, Paula Sirén

Mån 6.1 kl. 15: Trettondagens kaffe-kyrka i Svenska Hemmet, Kim Rantala, Paula Sirén

Ons 8.1 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, Torbjörn Nikus: Minnen från studier i Tyskland

Sön 12.1 kl. 11: Högmässa i Svenska Hemmet, Kim Rantala, Paula Sirén

Sön 12.1 kl. 17: Scouternas vinterfest i Finlaysons kyrka, Kim Rantala

Ons 15.1 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, Tuulikki Lehtonen: Hur man jobbar med känslor

Ons 15.1 kl. 18.30: A-män bastukväll i Ilkko, Antero Eskolin som gäst, skjuts vid behov kl. 18 från Gamla kyrkan (kontakta Kim Rantala, tfn 050 464 8460)

VANDA

Sö 5.1 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45, A. Paavola, A. Ekberg.

Må 6.1 kl. 12: Stjärntydarnas tillbedjan - Internationell familjemässa med Tikkurilan srk, Helsing kyrka S:t Lars. Medverkande: Sini Aschan, Johanna Jakonen, Sari Rajalin, Sonja-Maria Orupabo, Kaj Andersson, Hans Krause och andra frivilliga. Julfest för alla i Prostgården efteråt med julsånger och servering. Välkommen!

On 8.1 kl. 9: Morgonmässa, församlingssalen i Dickursby, Fernissag. 4, A. Paavola, A. Ekberg.

KYRKSLÄTT

Söker du en barnkör?

Nu finns en Barnkör som söker dig!

Kom med i Kyrkslätt svenska församlings projektör under vintern med start **onsdag 15.1 kl. 18.00-18.45 i St Mikael's kyrka** i centrum.

Vi träffas tio gånger och avslutar med en maffig konsert 1.4 tillsammans med Mikaelikören. I avslutning till konserten ordnas också ett café till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar. Anmälningar och frågor riktas till körledare **Helena Björk**, tfn. 050 324 5020, helenaantfolk@gmail.com.

Gemensamt Ansvar 2020 lyfter fram föräld-raskapets utmaningar och behovet av en trygg vuxen. En vuxen som barn och unga kan prata vad som helst med. Insamlingen, som startar 2.2, inleder Gemensamt Ansvars 70-årsjubileumsår. Kom med, och gör gott!

ON 8.1 kl. 18: Ungdomskväll, Bagarstugan, Kurirv. 1.
SÖ 12.1 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45, A. Paavola, A. Ekberg.
TI 14.1 kl. 12.30: S:t Martins diakoni- och pensionärskrets, Virta-Kyrkan/Aalto, Råtorpsv. 8.
ON 15.1 kl. 14: Dickursbykretsen, Folkhälsanhuset, Vallmov. 28.
Musiklek & babyrytmik: musikpedagog Heidi Åberg, Kuohu. Terminsstart tisdag 21.1.2020.
 Babyrytmik: 0-1 åringar kl. 14.15-14.45. Musiklek: 2-4 åringar kl. 14.45-15.15. Anmälningar: heidielis.ahberg@gmail.com.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Sö 5.1
 - kl. 10 Högmässa: Ekenäs kyrka. Yliportimo, Nygård.
 - kl. 18 Trettondagskonsert: Ekenäs kyrka. Västnyländska kammarkören, dir. Niels Burgmann, Katarina Singers, dir. Åsa Westerlund, Hanna Kenttämies, harpa.

Må 6.1
 - kl. 16 Församlingens julfest: Ekenäs förs.hem. Gudstjänst, lekar, servering. Ekenäs Lucia medverkar och avtackas.
Sö 12.1
 - kl. 10 Högmässa: Ekenäs kyrka. Westerholm, Nygård.
 - kl. 10 Högmässa: Tenala kyrka. Edman, Lindroos.
 - kl. 12 Högmässa: Bromarvs kyrka. Edman, Lindroos.
 - kl. 12 Högmässa: Snappertuna kyrka. Westerholm, Nygård.
To 16.1
 - kl. 18.30 Diskussionskväll: Ekenäs förs.hem. Khde Anders Lindström och professor, biskop em Gustav Björkstrand diskuterar filmen Marias Paradis, en film om fenomenet Maria Åkerblom. I samarbete med Ekenäs filmfest. Fritt inträde.
 Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 5.1:
 - kl. 14.00 Kaffebordsgudstjänst: 2. s. e jul. Prästgården. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.
Må 6.1:
 - kl. 10.00 Tvåspråkig festmässa: församlingens årsdag, Trettondagen. Ingå

kyrka. Sjöblom, Hellsten, Gustafsson Burgmann. Kaffe efter mässan i församlingshemmet.
Ti 7.1:
 - kl. 8.30-10.00 Morgonmål: (2 €/person, barn under 7 år gratis), Prästgården. I samarbete med Inkoon martat.
To 9.1:
 - kl. 10.00-12.00 Familjecafé: Församlingshemmets nedre våning. Nylund.
Sö 12.1:
 - kl. 10.00 Högmässa: Degerby kyrka. Sjöblom, Gustafsson-Burgmann. Kyrkkaffe på Rosenberg.
Må 13.1:
 - kl. 13.15-14.45 Tvåspråkig pysselklubb: Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Ahlfors.
To 16.1:
 - kl. 10.00-12.00 Familjecafé: Församlingshemmets nedre våning. Nylund.
 Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Sö 5.1 Högmässa
 kl. 10: i S:t Maria kyrka i Pojo
Må 6.1 Trettondagen
 kl. 10: Högmässa i S:t Maria kyrka i Pojo.
 kl. 12: Musikgudstjänst med nattvard i

S:t Katarina kyrka i Karis.
To 9.1
 kl. 18: Kvällsmässa med Taizé-sånger i S:t Olofs kapell i Karis.
Högmässa sö 12.1
 kl. 10: i S:t Maria kyrka i Pojo.
Gudstjänst sö 12.1
 kl. 12: i S:t Katarina kyrka i Karis.
 Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Andakt och de vackraste julsångerna: sö. 5.1.2020 kl. 16 i Capella, Cleve & Lilius.
Vi firar trettondag med högmässa: mån. 6.1 kl. 12 i S:t Petri kyrka, Cleve & Lilius.
Högmässa: sö. 12.1 kl. 12 i S:t Petri kyrka, Cleve & Lilius.
www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Må 6.1 kl. 13.00: Trettondagens högmässa i Virkby kyrka. Kyrkkaffe och taxi.
Ti 7.1 kl. 13.30: Svenska kretsen i Virkby kyrka.

Bröllop i enklare format

Måste man ha en stor och påkostad bröllopsfest när man gifter sig? Det tyckte inte Madeleine Dunderlin och hennes man.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD

När **Madeleine Dunderlin** planerade bröllopsfest med sin blivande man **Tommi Dunderlin** var det två saker som var viktiga för dem: festen skulle inte kosta mycket och inte ta lång tid att fixa.

- Stora fester kräver mycket planering. Jag kände ganska mycket ångest inför det, och tänkte att det inte är värt att stressa över en dag som ska vara rolig och vacker.

Ganska snabbt kom de fram till att de ville ordna festen i sitt eget hem.

- Jag tycker att det är roligt att vara på hemmafest och att gå hem till folk. Vi trivs dessutom bra hemma - vårt hem är vi och vi är mycket hemma. Det hade varit svårare att visa vem vi är om vi inte hade haft festen där.

Dunderlins bor i en lägenhet på 60 kvadratmeter. Valet att ha festen hemma satte gränser både för antalet gäster och festens omfattning. Ungefär 36 personer deltog.

- Det var väldigt trist att vi var tvungna att välja bort så många, men det var helt enkelt något vi måste ta.

Dunderlin tycker inte att man behöver se bröllopsfesten som den enda stora festen i livet, en fest som därför behöver vara maximalt lyckad.

- Om man ångrar sig efter några år och tänker att man borde ha firat stör-

Madeleine och Tommi Dunderlin ordnade bröllopsfest hemma i sin lägenhet. Det begränsade antalet gäster men gjorde planeringen enklare. FOTO: VANESSA FORSTÉN

re är det ju bara att ordna en ny fest.

Det var viktigt för dem att få fira sitt giftermål med familj och vänner.

- De står oss nära, och min man och jag umgås så mycket på tu man hand att det skulle ha känts som om vi stängt dem ute om vi gift oss utan fest.

Festen beskriver Madeleine Dunderlin som ett mingelparty.

- Det råkade vara en av sommarens varmaste dagar, så vi var mycket ute på höghusområdets innergård. Det var inte så uppstyrt, vi sa till när det serverades mat och när vi bytte till kaffe och tårta.

En vän till paret som nyss utbildat sig till kock stod för matlagningen, och en annan vän som är fotograf skötte fotoograferingen. Det här var de enda tjänster de köpte in.

- Vi hade också funderat på att helt enkelt bara köpa en massa pizzor till festen, men det var roligt att få planera menyn tillsammans med min kompis.

Budgeten för bröllopet, inklusive kläder och ringar, gick på knappt 3 000 euro och paret fick hjälp från sina respektive föräldrar med budgeten. De valde att köpa festkläder som de också kan använda i fortsättningen och ringarna köptes second hand. De köpte ock-

så extra kärll på loppis och lånade in extra stolar.

- Det är inte så farligt att ändra sig under processen. Om man försöker ha grundinställningen att allt inte behöver vara perfekt är det plötsligt mycket lättare.

Dunderlin berättar att de gifte sig för att manifestera att de hör ihop.

- Det finns ju också andra sätt att visa att det är vi två. Men det finns inte så många andra tillfällen att få stå i en kyrka och lova saker inför en församling.

Att visa att man kan fira sitt giftermål med en enklare bröllopsfest blev under planeringens gång en allt viktigare sak för paret.

- Vi är bland de första i vår vänskrets att gifta oss och vi ville visa att det går att göra på det här sättet.

Planerar du bröllop?

Välkommen och diskutera vigsel och bröllop i Kyrkan i Helsingfors montrar på bröllopsmässan "Mennään naimisiin" 11-12.1 i Gamla Hamnen eller 18-19.1 i Kabelfabriken på "Love Me Do Winter Fair".

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fredag 3.1 Peter Sundqvist, Purmo
Tisdag 7.1 Andreas Salminen, Helsingfors
Onsdag 8.1 Katarina Gäddnäs, Finström
Torsdag 9.1 Kaikka Växby, Vanda
Fredag 10.1 Karl Sällström, Helsingfors
Måndag 13.1 Markus Linde, Sundom
Tisdag 14.1 Sara Torvalds, Karis
Onsdag 15.1 Katarina Gäddnäs, Finström
Torsdag 16.1 Kaikka Växby, Vanda

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 5.1 De vackraste julsångerna med Johannes församling i Helsingfors.

Måndag 6.1 Högmässa med Jakobstads svenska församling. Predikant: Jan-Gustav Björk. Liturg: Johanna Björkholm-Kallio. Organist och körledare: Lisen Borgmästare. Kantor: Annika Wester. Kör: Chorus Novus. Textläsare: Johan Sandberg och Niklas Storbäck. Föredjare: Hanna Sandberg och Johan Sandberg.

Söndag 12.1 Gudstjänst från Forum för kyrkomusik i Åbo. Predikant: Emma Audas.

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 3.1 Catarina Olin, Sundom (R)
Lördag 4.1 kl.18.03 Ett ord inför helgen
Söndag 5.1 I Guds hus. Textläsare: Anna Edgren och Hedvig Långbacka.
Måndag 6.1 Jesus, världens ljus. Textläsare: Luisa Tast och Martin Sandberg.
Tisdag 7.1 Hedvig Långbacka samtalar med Juanita Fagerholm-Urch i Sunds kyrka på Åland.
Onsdag 8.1 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors
Torsdag 9.1 Birgitta Sandås, Vörå
Fredag 10.1 Maria Westerling, Helsingfors
Lördag 11.1 kl.18.03 Ett ord inför helgen
Söndag 12.1 Dopets gåva. Textläsare: Maria Boström och Caspian Boström.
Måndag 13.1 Hilka Olkinuora
Tisdag 14.1 Hedvig Långbacka samtalar med Juanita Fagerholm-Urch i Sunds kyrka på Åland
Onsdag 15.1 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors
Torsdag 16.1 Birgitta Sandås, Vörå

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

TITLAR OCH FÖRTJÄNST-TECKEN

Kyrkoherden i **Korsholms svenska församling Berndt Berg** har beviljats Riddartecknet av I klass av Finlands Lejons orden.

Kyrkoherden i **Ekenäsnejdens svenska församling Anders Lindström** har beviljats Riddartecknet av I klass av Finlands Vita Ros' orden.

Byråsekreterare vid **Domkapitlet i Borgå stift Christine Tallberg** har beviljats Medalj av I klass med guld kors av Finlands Vita Ros' orden.

Kyrkoherden i **Agricola svenska församling Stina Lindgård** har beviljats förtjänsttecknet Pro Ecclesia.

Biskop Bo-Göran Åstrand har den 17.12.2019 förlänat direktorn för det gemensamma församlingsarbetet vid **Helsingfors kyrkliga samfällighet Stefan Forsén** prostiteln.

PRÄSTRÄTTIGHETER OCH PRÄSTVIGNING

Domkapitlet har beviljat Kyrkoherden i Lerums församling i Svenska kyrkan **Martin Jakobsson** prästrättigheter i den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland.

TM **Fanny Autere** har godkänts för ordination till prästämbetet. Hon vigs till präst i högmässan i Borgå domkyrka på Trettondagen 2020. I samband med ordinationen förordnas Fanny Autere till församlingspastor i Karis-Pojo svenska församling.

TM **Denise Blomqvist** har godkänts för ordination till prästämbetet. Hon vigs till präst i högmässan i Borgå domkyrka på Trettondagen 2020. I samband med ordinationen förordnas Denise Blomqvist till församlingspastor i Mariehamns församling.

KONTRAKTSPROSTAR

Domkapitlet utnämner kyrkoherden i **Malax församling Tomi Tornberg** till kontraktsprost i Kors-

holms prosteri för fyraårsperioden 1.1.2020-31.12.2023.

Domkapitlet utnämner kyrkoherden i Nykarleby församling Mia Andersén-Löf till kontraktsprost i Pedersöre prosteri för fyraårsperioden 1.1.2020-31.12.2023.

Kyrkoherdetjänsten i Replots församling

Kyrkoherdetjänsten i **Replots församling** söktes av tf. kyrkoherden i samma församling **Camilla Svevar**. Domkapitlet har intervjuat Svevar och konstaterat henne vara behörig för tjänsten.

Kaplanstjänsten i Kyrksläpps svenska församling

Kaplanstjänsten i **Kyrksläpps svenska församling** söktes av pastor **Peter Blumenthal**. Domkapitlet har prövat hans behörighet och konstaterat honom vara behörig för tjänsten i fråga.

FÖRORDNANDEN

Tf. kyrkoherden i **Jomala församling Stefan Ång** förordnas att fortsättningsvis sköta kyrkoherdetjänsten 1.1-30.6.2020 eller högst tills tjänsten blir ordinarie besatt.

Församlingspastorn i **Jomala församling Laura Serell** förordnas att fortsättningsvis sköta församlingspastorstjänsten i samma församling 1.1-30.6.2020.

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande för **Jockum Ulf Greger Krokfors** till kyrkoherdetjänsten i **Jakobstads svenska församling** fr.o.m. 1.1.2020. Därmed har Jockum Krokfors meddelat att han avgår 31.12.2019 från kaplanstjänsten i Jakobstads svenska församling.

Församlingspastorn i **Jakobstads svenska församling Åsa Turpeinen** förordnas till tf. kaplan i samma församling 1.1-30.6.2020 eller högst till tjänsten blir ordinarie besatt.

Församlingspastorn i **Jakobstads svenska församling Jan-Gustav Björk** förordnas till församlingspastor i samma för-

samling 1.1-30.6.2020 eller högst tills kaplanstjänsten blir ordinarie besatt.

Kyrkoherden i **Korsholms svenska församling Berndt Berg** avgår 31.8.2020 på egen begäran.

Kaplanen i **Korsholms svenska församling Jessica Bergström** avgår 31.1.2020 på egen begäran.

Församlingspastorn i **Korsholms svenska församling Rune Lindblom** förordnas till tf. kaplan i samma församling 1-31.1.2020.

Prosten **Tor-Erik Store** förordnas till församlingspastor i **Korsholms svenska församling** 1-31.1.2020.

Kyrkoherden i **Malax församling Tomi Tornberg** förordnas att fortsättningsvis sköta den gemensamma kyrkoherdetjänsten i **Bergö och Petalax församlingar** 1.1-29.2.2020 vid sidan av egen tjänst.

Församlingspastorn i **Bergö och Petalax församlingar Cay-Håkan Englund** förordnande ändras så att han inte tjänstgör i Korsnäs församling 1.1-31.12.2020

Pastor **Ingemar Johansson** förordnas till församlingspastor i **Hammarlands församling** på deltid 12.1-30.4.2020.

Församlingspastorn i **Vanda svenska församling Sini Aschan** beviljas tjänstledighet 17.2-20.9.2020.

Församlingspastorn i **Finström-Geta församling Alexandra Ång** beviljas tjänstledighet 1.1-31.8.2020.

LEDIGA TJÄNSTER I STIFTET

Kyrkoherdetjänsten i **Jomala församling** förklaras ledig att sökas hos domkapitlet senast 10.1.2020 kl. 15. Valet förrättas som direkt val. Se kungörelse för mer information.

En kaplanstjänst i **Jakobstads svenska församling** förklaras ledig att sökas hos domkapitlet senast 10.1.2020 kl. 15. Se kungörelse för mer information.

AKTIV I

Esbo svenska församling

Esbo svenska diakoni vill rikta ett varmt tack till alla, både stora och små, som på olika sätt bidragit med gåvor till vår julutdelning till behövande.

FOTO: ANN-CHRISTINE WIIK

VILKEN SANNING?

Tro och verklighet, åsikt och fakta.

Vems sanning läser vi i media? Vilken sanning möter oss i kyrkan?

Fyra personer – en medievetare och en vetenskapsjournalist, en präst och en forskare med teologiexamen – vänder och vrider på begreppet sanning.

TEXT: EMELIE WIKBLAD ILLUSTRATION: MALIN AHO

Johanna Sumiala är biträdande professor i media- och kommunikation vid Helsingfors universitet. Hur döden porträtteras i media är ett centralt tema i Johanna Sumialas forskning. Hon har till exempel studerat våldsamma, globala mediehändelser som terrordåd.

– Jag tänker inte som forskare att det är möjligt att komma fram till vad sanningen är, som en absolut och objektiv sak. Det jag tycker är väldigt intressant är på vilket sätt sanningen byggs upp i media.

På forskarspråk talar man om att den sociala verkligheten är konstruerad. Den är inte given, utan skapas till exempel genom hur vi talar om saker och genom olika maktstrukturer. På det sättet föds en idé om vad sanning är.

– Det som intresserar mig är att utforska hur olika aktörer formar den här idén om vad sanning är, med vilka medel den skapas, med hurdana textuella och visuella strategier. Det är så jag närmar mig sanning.

Här flätas samhälle och media samman.

– Vi lever i tid där uppfattningen om sanningen i stor utsträckning formas i media och förmedlas genom media. I många stora och svåra samhällsfrågor – till exempel invandring eller klimatförändringar – kan man analysera och granska det här. Hur det skrivs, vem som skriver och var det skrivs.

Vissa har mer makt att definiera än andra. Förr talade man om journalisterna som portvakter, som kunde bestämma vilka ämnen som fick synlighet, vad som diskuterades. I dag finns det många fler kanaler och plattformar för att förmedla information.

Och det finns människor som misstror etablerade medier, och tänker sig att de har en särskild agenda.

– Det här hör ihop med den bredare frågan om bristande förtroende för samhällsinstitutioner – man har börjat ifrågasätta deras auktoritet. Den som inte litar på någon institution söker säkert sanningen någon annanstans. Och därför är frågan om förtroende väldigt viktig.

Journalister talar med människor och rapporterar det som människorna berättar. Beroende på sammanhanget behandlas berättelserna på olika sätt: journalisten kan återberätta det personen sagt som fakta, kan beskriva det som individens upplevelse eller kan utmana och ifrågasätta det som sägs.

– Här påverkar också journalistens egen uppfattning om hur san-

ningen ter sig, säger Sumiala.

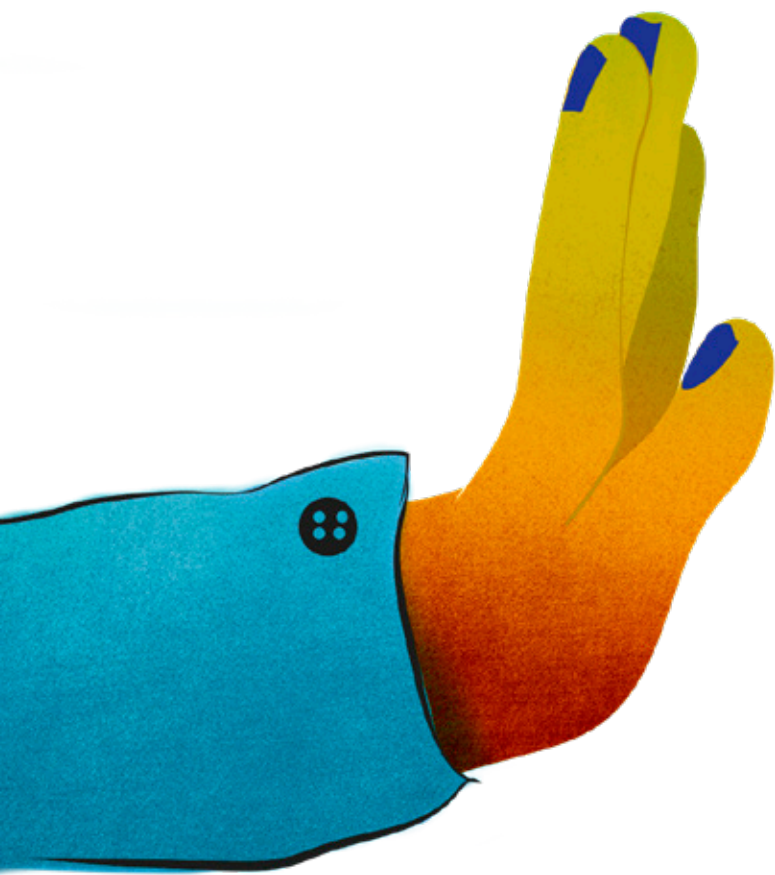
Hon tar som exempel när journalister intervjuar kurder i Syrien.

– Där finns två möjligheter: att man tänker sig att det är en ögonvittnesrapport, medan någon annan kan säga att det är den här människans subjektiva upplevelse och sanningen är något annat.

När en människas upplevelse delas av många andra i samhället tänker man lättare att människan talar sanning – och tvärtom.

AKTUELLT

[**sann`ing**
substantiv ~en ~ar
yttrande eller tanke som
överensstämmer med
verkligheten ibl. spec.
betr. livsfrågorna e.d.]

Carolín Ahlvik-Harju är teologie doktor och jobbar inom ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt som studerar vaccinattityder. Hon doktorerade med en avhandling om funktionsnedsättning och fosterdiagnostik. Hennes fokus i vaccinprojektet är olika hälsoförståelser och föreställningar om föräldraskap.

– Inom projektet har vi forskare som sysslar mycket med frågor som: Vad är expertis? Vad är sanning? Vad är tillförlitlig kunskap? Vi studerar inte vaccinfrågan som separerad från resten av livet, utan vill försöka förstå hur människor å ena sidan tänker om vaccin – men också hur de resonerar kring andra frågor i livet som är viktiga.

De har gjort intervjuer i Jakobstadsregionen, som har låg vaccinationstäckning.

– Vi hoppas att genom att diskutera meningsfullhet, vad människor tror på och hurdana sammanhang som är viktiga för dem, kunna öppna upp nya perspektiv på vaccinfrågan.

En viktig fråga i projektet är vem som gör anspråk på sanningen: vilka källor litar vi på, vilka människor och institutioner?

»För en enskild person kan en personlig berättelse – något deras kusin eller faster varit med om – väga tyngre än forskningsresultat.«

– Då blir det intressant hur människans egna erfarenheter av ett dåligt möte med en läkare eller sjukvårdare påverkar hur de ser på sanning i det specifika sammanhanget.

Om förtroendet naggas i kanten söker människor an svar någon annanstans – kanske i andra kunskapstraditioner, eller i företrädare för konspirationsteorier. Carolín Ahlvik-Harju tror människor

söker sanningen där de känner sig sedda.

– Om du har en negativ erfarenhet på ett ställe så uppstår det misstro i relation till vad den personen representerar. Och om du sedan blir sedd och hörd i ett annat sammanhang blir det en representant för något som känns mera sant.

Människor som har negativa erfarenheter av kyrkan tenderar tänka att det kristna budskapet är mindre legitimt.

– De olika uppdelningar som finns inom kyrkan, tänker jag, finns delvis för att vi har olika syn på vad som är sant om den kristna läran. Och därför blir det knepigt, för att människor hävdar sanningen istället för att söka den tillsammans.

Carolín Ahlvik-Harju och hennes kollegor har frågat människor vad de tänker att ett hälsosamt liv innebär och varifrån de söker kunskap i hälsorelaterade frågor. Många säger att det handlar om mode, om det de ser omkring sig, i tidningar, på Instagram.

– En vecka dör man av att äta tomater och nästa vecka ska man äta ett kilo tomater. I just den här typen av frågor finns det liksom inga sanningar. Kanske just det är ett uttryck för vad sanning är idag. Det finns inget absolut, inga fasta punkter.

Den som är tveksam till vaccin hittar källor som stöder deras syn. Men i allmänhet har människor inte så mycket kunskap om hur olika slags forskning fungerar, och det kan vara problematiskt för någon som inte är utbildad inom medicin att tolka medicinska artiklar. Forskningsresultat som presenteras är baserade på den kunskap som just nu finns tillgänglig. För en enskild person kan en personlig berättelse – något deras kusin eller faster varit med om – väga tyngre än forskningsresultat.

– Om man tror och förväntar sig att forskare sysslar med spikade sanningar så kommer man onekligen att bli besviken och förvirrad och misstänksam gentemot forskningen då det visar sig att "sanningen lever".

Marcus Rosenlund är vetenskapsjournalist, författare och föreläsare. Han är intresserad av naturvetenskaper och frågor som rör dem, till exempel fysik, astronomi, och även klimatet.

– Sanning är ett lite problematiskt ord när vi snackar om vetenskap. Det finns väldigt många sanningar, det som är sant för dig är inte nödvändigtvis sant för mig eller för någon som bor i Pakistan eller Japan.

Han uppfattar sanning som något man kan finna inom konst och litteratur: det som känns vackert, det som talar till honom.

– Sanning är något för filosoferna och poeterna.

Verkligheten, snarare än sanningen, är det som intresserar vetenskapen, menar han. Även om skillnaden i vardagligt språk inte är så tydlig.

– I kommunikation med andra människor har sanningen ett definitivt värde. Men allt som är sant för en människa behöver inte vara verkligt – medan allt som är verkligt på något sätt också måste vara sant.

Sanningen är också grundstenen i en journalists arbete.

– Det som jag rapporterar har jag kollat att motsvarar verkligheten. Men det kan ändå finnas någon som ur sin egen synvinkel inte tycker det är sant. Då står ord mot ord, men jag kan gå till vetenskapen och gräva fram data som säger att verkligheten är den här.

Det räcker inte alltid för att övertyga alla.

– Men vi kan inte ha en situation där vi inte har någonting vi kan enas om. Vi måste utgå från att vissa saker i tillvaron, i universum, är verkliga. Gravitationen till exempel.

Att åsikter väger lika mycket som fakta ser han som problematiskt.

– Du får ha vilka åsikter du vill om klimatet, du kan tycka att den globala upp-

Forts. på följande sida. ►

värmmningen beror på överproduktion av ost i Schweiz eller att den inte existerar. Men jag som journalist är tvungen att berätta det som den vetenskapliga konsensusen säger – det som möjligast sannolikt är överensstämmande med verkligheten.

Tyvärr låter också journalister sina personliga sanningar färga av sig på sådant de rapporterar om. Att rapportera om vetenskap är utmanande eftersom det förutsätter en viss mängd förhandskunskap.

– Du måste kunna tillräckligt mycket för att kunna ställa de rätta frågorna. Och direkt kunna rata de grejer som är uppenbart felaktiga.

Vetenskapens historia börjar med en värld där allt var ett mysterium. Med tiden har luckorna i vår kunskap fyllts i och det som upplevts som magiskt eller övernaturligt har trängts in i allt mindre nischer. Människans sinnen är bedrägliga. Att hon ser och hör och upplever saker som verkliga betyder inte nödvändigtvis att de är det.

– Ibland är de förstås verkliga. Universum är fullt med förunderliga ting och det finns fenomen som vi inte kan förklara till fullo.

Rosenlund säger att en människa som upplever något som sant oftast är mer övertygande än en människa som ljugar.

– Om någon påstår "jag drack silvervatten och det botade min astma" och den här människan upplever att det på riktigt är så här, då är det ju sant för henne. Hon kan säga det med stor övertygelse och en människa som talar ur hjärtat blir alltid lite mera övertygande.

Han tycker det är var och ens ansvar att se till att avsiktliga lögnar eller oavsiktliga förvrängningar av fakta inte sprids. Rubriker är ofta riggade för att vara attraktiva. Och en rubrik som bekräftar en människas uppfattning om världen är lätt att dela. Få tar sig tid att gräva lite djupare. Han skulle önska lite mer grundläggande källkritik och bondförnuft från "vanliga människor" som rör sig på nätet. Däremot är han positiv till att dela bra artiklar som bygger på fakta och bottnar i verkligheten.

– Världen behöver desperat att genuin kunskap sprids effektivare. Strunt sprids ju alldeles för lätt.

Robert Lemberg är teologie doktor och jobbar som kaplan i Agricola svenska församling. Han doktorerade i religionsfilosofi, ett ämne som ställer frågor om sanningsbegreppets relation till religionen.

Robert Lemberg tänker att alla mänskliga relationer och hela vårt samhälle bygger på tillit. Vi litar på att den andra talar sanning och inte ljugar.

Vissa människor tycks ha en särskild förmåga att övertyga och få andra att lyssna på dem.

Har det blivit så att åsikter är likvärdiga med sanning? funderar han. I så fall är det en oroväckande utveckling.

– Om man tänker på de stora ideologierna under 1900-talet, både kommunismen och national-socialismen, ser man att de gjorde anspråk på någon slags sanning. Och folk köpte det, med fruktansvärt hemska följder.

Det finns frågor där var och ens åsikt är lika mycket värd. Men det finns också fakta, saker som är på ett visst sätt. Robert Lemberg tilltalas inte av relativism, tanken att det inte finns någon allmän, objektiv sanning.

– "Alternativa sanningar" och "alternativa fakta" är på sätt och vis att förneka att det finns några fakta överhuvudtaget. Det skulle jag inte vilja gå med på. Vi hamnar i fullständigt kaos om vi inte räknar med vissa fakta och grundläggande bärande strukturer.

För kyrkan kan det handla om vilka saker man kan lita på. Att Gud älskar oss och vill oss väl hör till de grundläggande saker som kyrkan håller fast vid. I det kristna meningssammanhanget är det alltså sanning.

Kristna sanningar uppstår inte ur intet, de hänger ihop med och ska förstås mot bakgrunden av en lång tradition. I den kristna traditionen spelar Bibeln en avgörande roll och tecknar det mönster mot vilket kyrkans tro och liv ska prövas.

Men visst finns debatt och diskussion om Bibelns sanning, där kyrkan inte har en gemensam syn.

Religionsfilosofin kan ställa frågan om den kristna trons dogmer är sanna, och i så fall på vilket sätt.

– Ta trosbekännelsen: är den sann? Eller andra religiösa satser och utsagor, är de sanna?

Frågan är kanske framför allt i vilken mening de är sanna.

»"Alternativa sanningar" och "alternativa fakta" är på sätt och vis att förneka att det finns några fakta överhuvudtaget.«

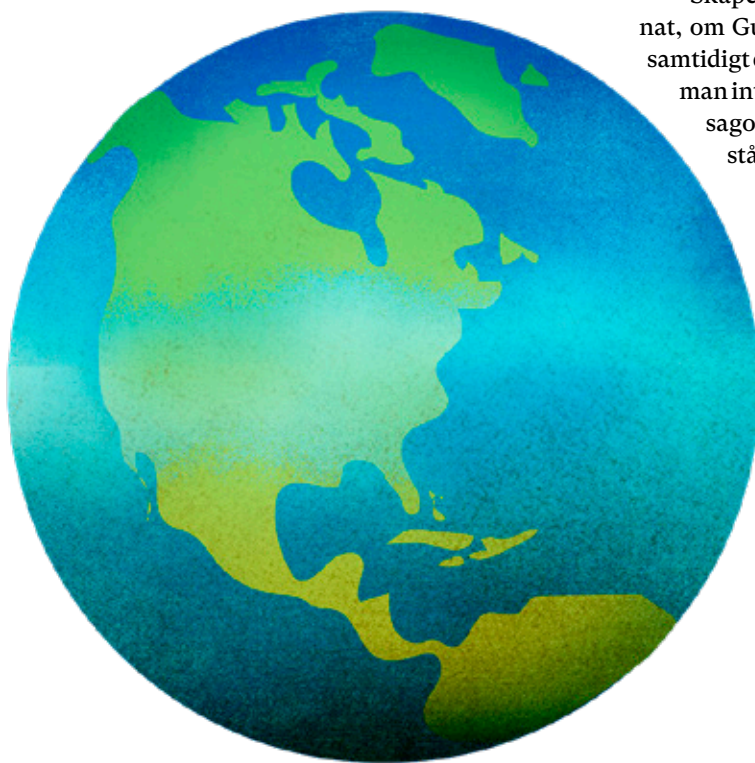
– Trons språk är annorlunda än naturvetenskapens språk. Visst beskriver också tron en verklighet, men tron talar om det som "inget öga har sett och inget öra har hört." Därför är trons språk fyllt av berättelser, symboler och bilder. "Med himmelriket är det som när..." säger Jesus och berättar en liknelse. På det sättet fångar Jesus in vad som menas med Guds rike, och ger oss en riktning att gå efter i våra liv.

Robert Lemberg tycker inte att man kan läsa Bibelns skapelseberättelse på samma sätt som man läser naturvetenskapliga teorier om världens uppkomst.

– Skapelseberättelsen berättar om något annat, om Guds mening och avsikt. Berättelsen är samtidigt en lovsång till skaparen. Det betyder att man inte kan avfärda skapelseberättelsen som sagor och lögnar. Det gäller alltså att förstå sig på de gamla skrifternas karaktär.

Lemberg frågar sig om den misstänksamhet mot institutioner och auktoriteter – till exempel organiserad religion – som finns idag har med individualismen att göra: "ingen ska komma och säga åt mig hur det är."

– Det är typisk att säga: "Jag tror nog, men jag tror inte som kyrkan lär." Sen undrar man ibland om de här människorna vet vad kyrkan tror. Det är på något sätt viktigt att få säga det här, att jag tror på mitt sätt.

Lättfångat och inte särskilt spännande byte

De dramatiska händelserna i pingstförsamlingen i Knutby 2004 har redan resulterat i flera böcker. Nu har Jonas Bonnier skrivit en roman – inte så mycket om mordet, utan med betydligt större fokus på de händelser som föregick mordet. *Knuthy* är ett skönlitterärt verk och personerna i romanen har inte samma namn som de verkliga förebilderna – men det är inte svårt att räkna ut vem som döljer sig bakom namnen.

Det är knappast förvånande att fallet väckt intresse: mordet föregicks av sexuella förbindelser kors och tvärs i församlingen och av att en av pastorerna uppfattades som "Kristi brud". Enligt baksidestexten är det här "en berättelse om en grupp vanliga människor som drömmer om ett jordiskt himmelrike baserat på tro, hopp och kärlek" och

Jonas Bonnier har skrivit en roman om händelserna i Knutby.
FOTO: FREDRIK HJERLING

RECENSION

BOK
KNUTBY

Författare: Jonas Bonnier
Förlag: Albert Bonniers förlag 2019

romanen inleds när en ung pastorsfamilj anländer till Knutby med underförstått stora förhoppningar. Men vad är det dessa människor hoppas få ut av sitt engagemang i församlingen, och hur ser församlingslivet ut?

Ibland är det någon i romanen som söker sig undan för att be (eller använder bönen som svepskal för att ägna sig åt helt andra saker) och ibland har någon en dröm som tolkas som ett tecken från Gud. Annars är det andliga livet ganska tunt. Det står klart att församlingslivet i Knutby spårade ur under den här perioden, att allt mer kom att handla om maktutövande och vanföreställningar. Men hur var det innan allt kantrade? Vad var det som fick berättelsens personer att tänka att pingstförsamlingen i Knutby kunde vara svaret på deras drömmar om

det jordiska himmelriket?

Här finns alla ingredienser till en dramatisk berättelse, men det faktum att de flesta av läsarna vet hur det gick dämpar spänningen. Bonnier hade kunnat skruva upp den betydligt mer genom att gå djupare in i personerna, genom att gestalta snarare än att sätta etiketter på deras känslor och karaktärsdrag. Mot slutet skapar han kusliga bilder av barnflickan Anna Anderssons föreställningar om att vara jagad av demoner. Den skildringen hade kunnat krypa under huden på läsaren om han gjort sitt förarbete, det vill säga låtit läsaren känna Annas utstötthet i stället för att enbart läsa om den. Istället väljer Bonnier att plocka de lågt hängande frukterna och återberätta välkänd dramatik.

ERIKA RÖNNGÅRD

Epidemi inbäddad i mer mys än skräck

Virus och bakterier som får människor att däcka i svårartad influensa och utdragna följsjukdomar, en sjukdomsvåg som får samhället att gå på knäna – visst låter det väl rafflande? I synnerhet när romanens inledande sidor ägnas åt ett ganska dramatiskt sjukdomsfall med dödlig utgång. Men *De sista entusiasterna* är trots sitt ämne och trots den dramatiska startpunkten en överraskande stillsam berättelse.

Romanens huvudperson Marius Lindholm är en bohemisk forskare i mikrobiologi med passion för den biofilm som bakterier utvecklar. Lämpligt nog föreläser han också för studenter och får till och med skriva kolumner om sin specialitet, vilket ger författaren gott om utrymme att bre ut sig om bakteriernas spännande värld. Här märks Annika Luthers bakgrund som lärare och det är inte utan att jag avundas hennes elever lite. De här långa utläggningarna blir förstås ett avbrott i romanens handling, men

RECENSION

BOK
DE SISTA ENTUSIASTERNA

Författare: Annika Luther
Förlag: Schildts & Söderströms 2019

Annika Luthers roman handlar om forskning och bakterier.
FOTO: LAURENT LECLER

är givande läsning för den som är intresserad av ämnet. Dessutom visar det sig med tiden att Marius i epidemins kölvatten får mer användning för både sin kunskap och sin bakgrund som missionärsbarn än vad både han själv och lä-

sarna kunnat ana.

Marius är en komplex personlighet (socialt obehävd i studenternas ögon men empatisk hemmavid) som väcker min nyfikenhet. Därför hade det varit fint om romanen haft ett tydligare fokus på honom

i stället för att ibland göra avstickare och låta berättelsen föras framåt av personer i hans omgivning.

De sista entusiasterna är ett långt försvarstal för forskning och för det vanliga liv som tuffar på bortom de snabba framgångarna. Det är ganska mysigt att läsa om Marius familjeliv – men också ganska långsamt. Och kanske är det här också realistiskt, kanske skulle en gruvlig

influensaepidemi vara just så här grå och segdragen i verkligheten. Delvis beror det på att händelserna ofta skildras snarare än gestaltas, men förlagets baksidestext kunde också ha gjort mer för att knuffa läsarens förväntningar åt rätt håll och låtit förstå att det puttrar mer stillsamt än det brinner i knutarna.

ERIKA RÖNNGÅRD

»Det är ganska mysigt att läsa om Marius familjeliv – men också ganska långsamt.«

”Det handlar inte

När musiker från Petrus församling i Helsingfors släpper ett nytt album är målet inte att skapa hitsinglar – utan att göra lovsångsmusik som känns relevant i Finland år 2020.

TEXT OCH FOTO: **EMELIE WIKBLAD**

Det nya året bjuder på ett nytt inhemskt album med lovsånger. *Liv i överflöd* släpps på Spotify i januari och ett smakprov i form av singeln *Strömmar i öken* går redan att lyssna på.

Sångerna är skrivna och inspelade av ett gäng från Petrus församling i Helsingfors.

– Jag tyckte det var dags att skriva ny musik, säger **Johan Myrskog**, som tog initiativet till det nya albumet och själv har skrivit fyra av de fem sångerna.

– Det var som att jag plötsligt hade en massa låtar i mina händer som jag kände: de här behöver jag göra något med. Särskilt en av låtarna var som en download från himlen. Här: ta och gör något med den här.

Den femte sången är skriven av **Susanna Sandell**. Hon hade blivit tillfrågad att vara med i lovsångsprojektet som pianist och sångare, men en morgon när hon satt och spelade piano började hon spontant skriva.

– Det blev snabbt en sång, jag skrev den under kanske tjugo minuter. Det är en lugn och enkel lovsång.

Texten till *Underbart skapad* är inspirerad av psaltarsalm 139.

Hon skickade en ljudfil till Johan Myrskog, som tyckte att den skulle fungera i helheten på albumet.

Riktiga människor bakom musiken

För Susanna Sandell är det viktigaste att lovsång känns äkta, inte att den faller inom en viss stil eller genre.

– Jag tycker det är skönt att det finns olika typer av lovsångsmusik. Det jag tycker är kul med de här låtarna är att de är väldigt olika musikaliskt och genremässigt. Att det finns en frihet att lovsjunga med det man själv kan, med det man själv tycker om – det tycker jag är viktigt.

Johan Myrskog kan tycka att den domine-

Att Johan Myrskog började skriva lovsånger handlar delvis om hur hans egen tro och Gudsrelation utvecklats.

Om artistskap”

»Vi har ett stort ansvar när vi skriver låtar: Vilka ord är det vi sätter i människors mun? De behöver vara välgrundade, vi kan inte slänga in vad som helst för att det låter bra.«

rande "lovsångsigenren" har en tendens röra sig i samma hjulspår.

– Det finns ett visst sound, som kommer från USA och England, som fungerar jättebra. Det kommer nya goda låtar hela tiden, som inspirerar mycket till att själv skriva och till att växa i att lovsjunga och tillbe.

Men med det nya albumet vill de inte bara följa en färdig form, utan göra musik som är relevant i den egna vardagen och på sitt eget språk.

– Jag tycker det är viktigt att ha sånger som talar till den verklighet som vi lever i just här, just nu, säger Myrskog.

Det ska också höras att det finns riktiga människor bakom musiken. Han ser charmen i att låta små imperfektioner vara kvar.

– Vi har inte velat överproducera albumet.

Sånger som blir församlingens egna

Samtidigt som soundet är eget ska musiken också vara lättillgänglig för en vanlig församlingsmedlem – annars tjänar musiken inte sitt syfte.

– Det handlar inte nödvändigtvis om artistskap utan om hur vi kan tjäna församlingen och nå ut till människor, själva stiga åt sidan och i stället peka på Jesus, säger Johan Myrskog. Jag tänker ju aldrig: "Hur kan jag göra en hitsingel?"

Han har märkt att för honom börjar annat låtskrivande lätt handla mycket om att förverkliga sig själv.

– Men i det här projektet handlar det väldigt lite om mig själv. Jag har kanske varit den som tagit tag i det, men målet har varit att kunna involvera så många som möjligt och göra det till en församlingsgrej.

Att det är roligt att göra musik tillsammans är inte heller oväsentligt. På albumet medverkar både församlingsanställda och -medlem-

Susanna Sandell skriver mycket musik, ibland också lovsånger – men de har hon tidigare skrivit mest för sig själv. FOTO: PRIVAT

mar med sång, musik och grafisk design.

De hoppas att musiken inte bara ska stanna inom Petrus utan också få inspirera och tjäna på andra ställen.

– Det handlar sist och slutligen om att Guds rike ska få bryta ny mark. Både inom församlingar och utanför, säger Myrskog.

Han tänker att lovsång också har en profetisk uppgift.

– Om vi bara sjunger om det vi har så kommer vi alltid att ha bara det. Vi måste också sjunga om sånt som vi vill att ska hända i vår församling och i vårt land. Tacka Gud för det han ännu inte har gjort.

»Att det finns en frihet att lovsjunga med det man själv kan, med det man själv tycker om – det tycker jag är viktigt.«

Liv i överflöd

Text och musik:

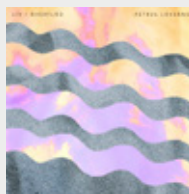
Johan Myrskog, Susanna Sandell

Medverkande:

Isak Sandell, Johan Myrskog, Ida-Maria Pekkarinen, Rebecca Björk, Robin Norrbäck, Susanna Sandell.

Omslagsillustration: Pauliina Kittilä

Låtlista: Strömmar i Öknen, Tid, Underbart Skapad, Levande, Det Finns Hopp

Han fascineras av musikens förmåga att tränga rakt in i människans innersta.

– Det betyder också att vi har ett stort ansvar när vi skriver låtar: Vilka ord är det vi sätter i människors mun? De behöver vara välgrundade, vi kan inte slänga in vad som helst bara för att det låter bra.

– Vi kommer ju aldrig att helt förstå Guds fullhet. Det finns alltid något nytt att upptäcka. Sånger är ett ganska bra sätt att försöka ta fram en ny dimension och vidga våra vy-er och vår förståelse av honom. Därför är det också viktigt att lovsångsmusik inte bara har ett enda sound.

KÄRA HAGAR, BIL

Jag skriver till er för att berätta att ni fått upprättelse. Ni kan förstås inte veta vad som hände hösten 2017, ni kan omöjligt förstå att något äntligen hände.

Hagar, du kallas slavinna när jag läser om dig. Du bodde med Sara och Abraham, och när Sara inte fick barn bestämde hon att du istället skulle ligga med Abraham och föda hans barn.

Bilha, du blev på samma sätt påtvingad först sex och därefter ett moderskap med Rakels man Jakob.

Och Silpa, också kallad slavflicka, fick på Leas uppmaning ligga med Jakob.

Vad ni tyckte står ingenstans att läsa.

LIGGA MED, står det. Och att ni blev gåvor till männen, något man kan ge bort.

Vet ni att språkbruket förändrats? Numera ska man inte säga till exempel "hon är hemlös" utan "hon lever i hemlöshet". Jo, för hemlösheten ska inte definiera henne, hon ska inte vara sin boendesituation. Det nya språkbruket fokuserar på omständigheter, inte på person.

Och jag föreställer mig att man i dag på samma sätt skulle säga att ni levde i slaveri, inte var slavar.

Redan det är en förbättring. Stegen tas långsamt, men de bär framåt.

MEN DET VAR inte det som hände hösten 2017, utan faktiskt något större.

Kvinnor över hela världen bestämde sig för att berätta sina historier av sexuellt förtryck. Några berättelser liknande era, det fanns inget val, de hade att välja mellan livet eller att någon låg med dem. Andra historier berättade om hur män använt "att ligga med" för att visa sin makt och för att placera kvinnor nedanför dem.

Berättelserna var i sig inte nya. Vi som är kvinnor vet ju det här.

Hur vi uppmanas klä oss anständigt, hur vi ändå skuldbeläggs, hur vi klämts på, fördelats, ifrågasatts, stått ut. Det här vet ni allt om, Hagar, Bilha och Silpa.

Det nya var berättelsernas mängd.

De var så många att de inte längre gick att titta ihjäl, de kunde inte skyfflas undan mellan raderna om Saras och Abrahams stam.

I fem texter möter Karin Erlandsson personer vi känner igen från Bibeln.

Här skriver hon om Hagar, Bilha och Silpa, kvinnor som getts till män.

Någon hejdade historiens gång, nej inte någon: tusentals.

MAN SKULLE TYCKA att det räckte med att en kvinna blivit utsatt. Att historien hejdat sig redan där. Att ni inte blivit brickor i ett bygge som inte handlade om era kroppar men ändå förutsatte dem.

Man kunde ha hoppats att den som tecknade ner er berättelse, som såg till att jag kunde läsa den, hade hejdat sig. Vänta nu, skulle han ha sagt, för givetvis är det en han, tvingades de här unga kvinnorna ligga med män utan att någon frågade vad de ville?

Man kunde ha hoppats att han hade lagt undan pennan, rest sig och fast det gått lång tid och ni sedan länge var döda, försökt reda ut vad som hände.

Hur mår flickorna, skulle han ha frågat. Vad hände med dem, var de ledsna, blundade de under akten, kanske stelnade de och låg paralyserade, föll tårar långsamt nerför deras kinder? Kände de ett tvingade behov av att bada efteråt, som för att skölja bort beröringen från varje centimeter av huden?

Gjorde ni det, Hagar, Bilha och Silpa? Fann ni en källa där ni kunde skrubba låren?

NI LEVDE i slaveri och jag vet ingenting om hur det är. Att alltid finnas till för någon annan, att se på månen och stjärnorna och veta att er längtan aldrig ska ta er dit.

Jag vill ändå se er som tillhörande en yrkesgrupp, för vet ni, den motståndsrörelse som vaknade hösten 2017, fick undergrupper i många, många yrken. Skådespelare vittnade om det sexuella förtryck de blir utsatta för, kockar, journalister, lärare, fotografer. Det finns tusen sätt att "ligga med", men det är samma berättelse.

Vi är kvinnor, och genom historien har det inneburit utsatthet.

HA OCH SILPA

»Vi är kvinnor,
och genom historien
har det inneburit
utsatthet.«

DET HAR GÅTT över ett år sedan marken skälvde. I efterspelet fortsätter det hända saker.

Det viktigaste är att vi, varje kvinna som fortsättningsvis blir ifrågasatt och förtryckt med sexuella anspelningar, har fått kraft att säga nej. Förut var det märkligt nog vårt fel, vi tänkte att vi hade oss själva att skylla. Men i kraften av alla andras berättelser förstår vi att det inte kan vara vårt individuella fel - snarare det andra könets. Skulden har flyttats till männen där skulden hör hemma.

Jag förstår ändå, Hagar, Bilha och Silpa, att ni omöjligt hade kunnat säga nej. Ni var inte i den positionen. För fortfarande krävs mycket arbete. Också så här långt efter att ni blev våldtagna, har inte alla kvinnor möjlighet att säga det nej de skulle vilja.

Det kanske viktigaste som hänt är kraften som berättelserna gett. Med styrkan som bara gemenskap kan ge har kvinnor skakat av sig offerrollen.

Jag är ingen att tycka synd om, säger vi och reser oss. Jag blev våldtagen, men nej, jag är inte handlingsförlamad. Inte heller påtvingat sex ska definiera mig. Jag är mer än det jag utstätt.

Förut har det förutsatts att skammen varit så stor och såren så djupa att kvinnan fråntagits sin person. Men förtryck kan inte definiera oss. Det kan vara en del av vår berättelse, men inte hela. Vi är större. Också ni är större.

HAGAR, BILHA OCH SILPA, ni är bara några rader i en mycket större berättelse.

Vi får veta så lite om er.

Jag hoppas att ni orkade se på er själva som något annat än som offer.

Att ni såg upp mot månen och stjärnorna och tänkte att ja, en dag ska ni nå ända dit.

Er syster, Karin

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsamt, rökfritt par utan husdjur önskar hyra en tvåa eller trea i Åbo, gärna möblerad, från 1.2.2020. Tel. 040-6262284/Daniela

DIVERSE

Tvåbarnsfamilj in England söker AU PAIR. Start Feb 2020. Whatsapp Emma 00447896718281

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webb-verktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

LEVERANS GENAST!

NORDIC sale

Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

HELA HELA MÄNNISKAN-SJÄLAVÅRDSRETREAT (EJ TYST RETREAT)

24-26.1.2020,
Nilsasgården, Sibbo.

Ledare Sven Bäcksbacka med team, anm senast 15.1. www.helhetgenomkristus.fi eller 044 2525269 eller epost@sven@parnet.fi

Arr. Helhet genom Kristus i samarbete med SFV.

LEDIG TJÄNST

KYRKAN I HELSINGFORS
JOHANNES FÖRSAMLING

Vill du arbeta i Johannes församling?
Vi söker

barnledare

på heltid eller deltid fram till 31.5.2020 med möjlighet till förlängning. Arbetet inleds så fort som möjligt efter att ansökningstiden löpt ut.

Huvudsaklig uppgift är att fungera som ledare på våra eftermiddagshem för skolbarn i S:t Jacobs kyrka och i Kronan, samt andra uppgifter inom barnverksamheten.

Behörighetskrav: barnledare, närvårdare eller annan lämplig utbildning, konfirmerad medlem av evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Även lämpliga personer utan formell behörighet tas i beaktan. Goda kunskaper i svenska förutsätts. Den som anställs skall visa utdrag ur straffregistret enligt 6 § 2 mom. i straffregisterlagen. Lön enligt kyrkans kollektivavtal, kravgrupp 402.

Eventuella frågor riktas till tf. ledare för barnverksamheten Helena Hollméus per e-post till hollmerus@evl.fi. En fritt formulerad ansökan med cv sänds per e-post till Helena senast 9.1.2020.

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
www.arnasborg.fi Jour 0400 977 000

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnads kalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplatsen 7
Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustomisto.fi
www.espoonhautaus.fi

BEGRAVNINGSBYRÅ HAUTAUSTOIMISTO WERTHMANN

Fullständig begravningservice sedan 1912

KARIS Köpmansg. 18, 044 509 1817
EKENÄS Gustav Wasas g. 14, 044 509 1818
HANGÖ Bulevarden 9, 044 509 1819
INGÅ, SJUNDEÅ 044 509 1817

DEJOUR 24 h 0400 473 391

Barman Anders FMA

- * Diamantborrning och sågning
- * All byggnadssanering

040 728 7339

Rosenlundsvägen 83, 10710 Snappertuna

Vill du vara med och göra Österbotten livskraftigt?

STÖD SVENSKSPRÅKIG HÖGSKOLEVERKSAMHET

Donationer och testamenten: Kontakta tf VD Kjell Blomqvist, tel. 050 5575 180, Vasaspl. 16, Vasa
www.hogskolestiftelsen.fi Tillstånd för penninginsamling RA/2018/1137

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- 1700-1800-tals möbler oberoende av skick
- Arabiaporslins, glasföremål från Berga, Sandnäs o. Grönvik
- Övrigt antikt lösöre, hela dödsbon och privata museér

Kontant betalning
Varorna
avhämtas.

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Resor våren 2020

Naturens under
i Slovenien och Kroatien
21-27.4.

Må bra på spa i Pärnu

- traditionellt på Tervis eller lyxigt på Wasa Resort
15-21.2, 7-13.3, 9-13.4 (påsk), 3-9.5

Musikal-/Sportlovsresa till Stockholm

"Så som i Himmelen"
26-29.2

Info&bokning: 0443 13 14 15
info@lindelltravel.fi www.lindelltravel.fi

LOCUS
www.locus.fi

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fel!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

WWW.KYRKPRESSEN.FI

Tankar för hela året!

BUREN

– Årsbok för Borgå stift 2019

Vad bär dig i dag?

Fontana Media, hft. 19,90

HENRI NOUWEN

OVILLKORLIGT ÄLSKAD

– 365 påminnelser om vår sannaste identitet

Dagliga meditationer för ett helt år.

Libris, inb. 26,50

DAGENS LÖSEN 2020

Bibelord för varje dag!

Fontana Media, hft. 10,00

ÅRSKALENDERN ECCLESIA 2020

Behändig fickkalender med kyrkoårets högtider och bibeltexter.

Fontana Media, ringpärm, 14,50

TANKAR FÖR DAGEN

– 25 röster, 45 tankar

En bok full av kloka, väckande, kvardröjande tankar!

Verbum, hft. 31,50

www.fontanamedia.fi • tfn 040 831 5897 • info@fontanamedia.fi
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

 Fontana Media

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktionschef
(ansvarig redaktör)
Nicklas Storbjörk
tfn 040 831 6545

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Redaktör
Christa Mickelsson
040 831 6545

Redaktör
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktörer e-post:
fornamn.efternamn@
kyrkpressen.fi

Utgivare:
Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301
158540
BIC: DABAFIHH
Paradbild: Nicklas
Storbjörk
Tryck: Botnia Print,
Karleby

ANNONS

Annonsinfo
hittar du på:
www.kyrkpressen.fi
Annonsdeadline tors-
dagar klockan 12 veck-
an före utgivning.
Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@
kyrkpressen.fi
Ludvig Andersson,
tfn 044 050 3020,
Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528

PRENUMERATIONER

Därför får du Kyrkpressen

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR).

Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €
ISSN 0356-1275

I dag för 50 år sedan

Det första numret av Kyrkpressen bjöd på texter om aktuella samhällsfrågor, som grundskolreformen och äktenskapslagstiftningen. En redaktör reder också ut vad det riktigt var som hände på nyårsvakan.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

Kyrkpressen 1 årgång 1: 9.1.1970

Religion i skolan redan hett ämne

"Grundskola utan lärare i religion?" frågar sig förstasidan på Kyrkpressens första nummer – och tar vid en diskussion som börjat i Församlingsbladets sista ledare.

Skribenten beklagar att de som arbetat med grundskolreformen inte ger några lösningsförslag på ett uppenbart problem – att det saknas utbildning för högstadielärare i många ämnen, däribland religion – och gör ett förutspående om framtidens religionsämne.

"Ska vi fortsätta ha församlingspräster som timlärare i religion? Det är väl närmast det system riksdagen ville avskaffa. Utan att pricka prästerna som religionslärare måste man tillstå, att denna ordning ofta bär präg av nödlösning. Den ger också utåt undervisningen en präg, som den i verkligheten knappast har och ännu min-

dre kommer att få i framtidens skola. Med alla sannolikhet får religionsundervisningen i de allmänbildande skolorna karaktär av samhällsorienterande ämne, medan församlingen å sin sida får ansvara för de konfessionella momenten i undervisningen."

Förfasar sig över äktenskapsreform

En text bredvid tidningens ledare, författad av prästen och psykiatern **Asser Stenbäck**, ger en inblick i synen på äktenskapet vid 1970-talets början.

Äktenskapslagen ska reformeras och märkligt nog, noterar Stenbäck, tycks detta inte väcka någon diskussion i övriga tidningar – trots att det ska göras enligt "ytterst radikala direktiv" med modell från Sverige.

"Man kan förlikna detta nya äktenskap vid ett hyreskontrakt, som kan sägas upp när som helst om båda är eniga, annars är uppsägningstiden ett år.

Liksom lägenhetsägaren fritt får disponera sin lägenhet inom ramen av hyreskontraktets uppsägningsvillkor, så får även

vardera äkta maken fritt disponera över sin "självständighet".

"Den nya lagen skall vara "neutral" till olika samlevnadsformer och moraluppfattningar. Därför får den inte förorsaka olägenheter för den som skaffar sig barn och bildar familj utan att gifta sig. Också homosexuella "äktenskap" skall likställas med övriga samlevnadsformer."

"Man kunde tro att de reformförslag som här anförts skulle vara plockade från en kulturradikal pampflett", skriver Stenbäck i sin slutkläm.

Pinsamt missöde på nyårsvakan

"Vart tog sången vägen?" I en artikel på sidorna 7-8 utreder Kyrkpressen noggrant vad som hände under nyårsvakan på Senatstorget i Helsingfors, när den psalm som traditionellt skulle spelas efter tolvslaget uteblev.

Efter att ha intervjuat såväl arrangörsföreningens sekreterare som domprost **Ensio Kuula** och en ingenjör från Rundradion – och hört sig för hos polisens musikkår – kan redaktören konstatera att det hela sannolikt berodde på ett missförstånd mellan orkestern och radions tekniska personal.

SERIE: KLIPP UR ARKIVET.

Nu när Kyrkpressen fyller 50 år vill vi bläddra bakåt i arkivet för att se vad som var på tapeten i kyrkan och samhället under tidningens första år. Vilka var de stora debattfrågorna? Vad satsade församlingarna på i sin verksamhet? Hur påverkade samhällsutvecklingen kyrkan? Hur har tonen och tilltalet i artiklar och reportage förändrats på femtio år?

I varje nummer under år 2020 kommer vi att ha med ett klipp ur det nummer av Kyrkpressen som utkom samma vecka för femtio år sedan.

Vart tog sången vägen?

En rätt pinsam situation uppstod under nyårsvakan på Senatstorget i Helsingfors då den psalm – Vår Gud är oss en väldig borg – som skulle spelas och sjungas omedelbart efter tolvslaget uteblev. Psalmen hade inte strukits från programmet, den är fortfarande tradition vid nyårsvakan, men den »männsliga faktorn» torde ha haft sitt finger med i spelet.

Den uteblivna psalmen är tydligen en produkt av ett missförstånd mellan musikkåren och radions tekniska personal.

— Psalmen hörde nog till programmet, det är inte fråga om någon diskriminering, berättar Maunu Harjo, sekreterare i Helsingfors-seura, som stod för arrangemanget. De musikstyckena som skulle framföras hade på förhand bandats för radiering varvid polisens musikkår endast skulle markera musiken och radions tekniker mata ut musiken i eteren från bandet.

Detta med tanke på eventuellt sträng kyla, som ju gör det omöjligt för blåsarna att få ljud ur sina instrument. Tekniken brast emellertid, och inget ljud gick ut i eteren. De två övriga musikstyckena i programmet spelades av orkestern på platsen efter det att man kommit underfund med situationen.

• Pinsamt

På Domkyrkans trappa stod domprosten Ensio Kuula och väntade på psalmen som skulle inleda andaktsstunden.

— Jag känner inte till orsakerna till att psalmen uteblev, men det var nog en aning pinsamt. Det blåste rätt kraftigt där jag stod, så jag kunde inte fullt följa med själv vad som hördes i högtalarna. På platsen talades det emellertid någonting om avbrott i förbindelserna med Bole.

— Det märkliga är emellertid att detta inte var första gången, om jag inte kommer fel ihåg hände någonting motsvarande under nyårsvakan för ett år sedan.

Attonde sidan

Sifferkuriosa om 50-åringen

Totalt har det utkommit cirka **2370** nummer av Kyrkpressen under årens lopp. Det blir totalt över **12 miljoner** tidningar som tryckts. Skulle man stapla de här 12 miljoner tidningarna på varandra i vikta tidningsbuntar skulle det bli en cirka **500 kilometer** hög stapel med tidningar.

Och så var det den tacksamma kyrkobesökaren i västra Nyland som innerligt tackade kyrkoherden efter gudstjänsten: "Snälla kyrkoherden, predikan gav mig just vad jag behövde, det var som en bägare vatten åt en drunknande." (Kyrkpressens 50-årsjubileum till ära kör vi vitisar i repris. Den här publicerades ursprungligen i augusti år 1995.)